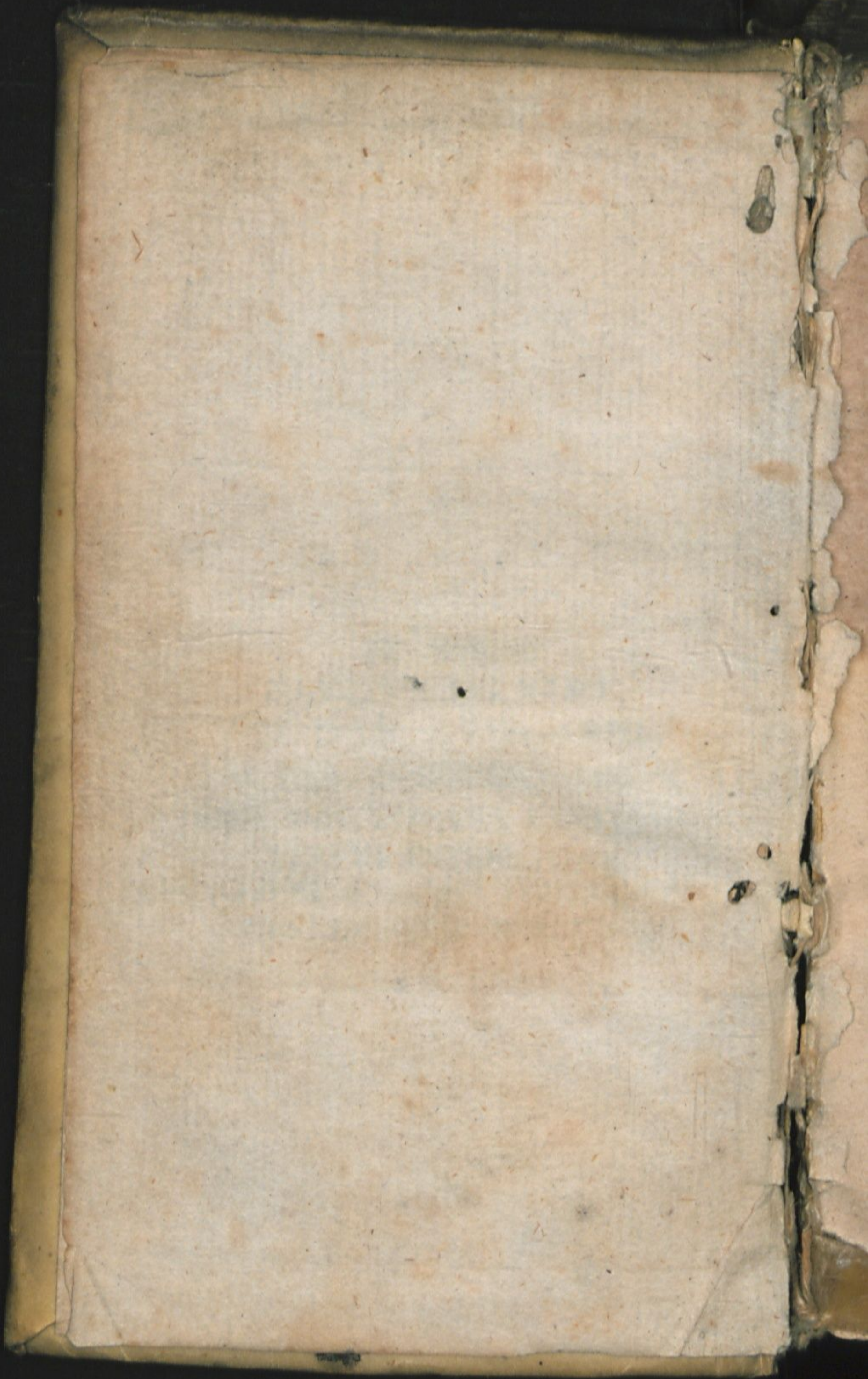

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

Od. 1.
D.

32

MEMORIALE BIBLICUM;
HOC EST,
VERSUS IN SINGULOS VETERIS ET
NOVI TESTAMENTI LIBROS
Canonicos; ita contexti, ut in singulis hexa-
metris quinque, & singulis pentametris toti-
dem, ac ita singulis distichis decem capita
(ubi nempe ad eum numerum liber aliquis
in Bibliis extenditur) ordine quàm breuissi-
mè, ad memoriam juventutis fulcien-
dam & sublevandam, com-
prehendantur:

Studio
MATTHIÆ MARTINII FREI-
ENHAGENSIS.

Editio altera, priore limatior.

Herbornæ Nassoviorum. 1608.

TYPOGRAPHUS LECTORI S.

QUUM cognoscerem in hoc libello, sacrarum literarum studiosis, ut novam ita gratam ab auctore operam praestitam esse: cogitavi & ipse, quomodo, hac editione, mei prae politiore curam comptiorem eum commendabilioremque redderem. Quare jam tersius in enchiridii formam redactum tibi exhibeo, ut, paginarum longitudine contracta, eum facilius gestare, & secundum hos memoriales hermas, etiam dum iter te facere contingit, in his quasi parvis Bibliis jucundiore cum ruminacione (ut puris animalibus convenit) è sacris lecta voluminibus possis recognoscere. Utere igitur hoc memoriae subsidio; & auctori nostrisque operis, ad sacra studia iuvanda intentis, favere perge.

SUM.

S U M M U L A D O C T R I N Æ D E
 F E D E R E : A D I N T E L L I G E N D U M
 titulum S. Bibliorum, quæ dicuntur Vetus
 & Novum Testamentum.

I.

Fedus est pactum D E I cum hominibus,
 quo Deus se Deum eorum fore promit-
 tit, & illos ut federatos in populum su-
 um assumit, Jerem. cap. 31. v. 31. 32. 33.

I I.

Estque naturæ aut gratiæ. Illud, etiam vetus;
 item legale ac operum fedus appellatur: hoc, no-
 vum dicitur; quod etiam Evangelicum appellari
 potest, v. 31. Sic etiam Ezechiel. 36. v. 26. Hic ob-
 servandū, vetus fedus dici *ὁμωνύμως*. Aliās enim
 fedus naturę seu operū dicitur vetus, quia est primū
 & tempore antecedit fedus gratiæ: quippe cujus
 pangendi occasionē misericordia Dei per lapsum
 hominis sumsit. Interdum verò fedus gratiæ, qua-
 tenus veteri populo Dei in Veteri Testamento ad-
 ministratum est, vetus dicitur: & idem fedus gra-
 tiæ, quatenus nobis in Novo Testamento pro-
 mulgatur, novo quodam & excellentiore modo,
 novum nuncupatur. Et hinc libri V. T. dicuntur,

4   S U M M U L A   D O C T R I N Æ

qui populo veteri ante exhibitum Christum fuere traditi: vt libri N. T. qui Ecclesie post Christi paterfationem in carne fuerunt commendati.

III.

Vetus fedus (quatenus legale intelligitur) est, quod Deus fecit cum homine iure creationis, promittens ei bonorum creatione datorum continuationem; & obedientiam ab eo ex propriis eius viribus stipulans, Gen. 3.

IV.

Hoc fedus repetitum est in latatione Legis seu promulgatione Decalogi: ubi Deus ostendit, quid ipsi iure creationis & conseruationis debeatur, Jer. 31. v. 32. Atque idem hodie adhuc proponitur in lege, ut, quid naturâ creatori debeatur, omnes intelligant.

V.

Hoc fedus est irritum factum hominis inobedienciâ, & quotidie violatur multifariam, Gen. 3. vers. 32.

VI.

Fedus novum est, quod ex mera misericordia cum peccatoribus Deus pepigit, nempe omnibus electis: In quo promittit iis remissionem peccatorum & inscriptionem legis sue in mentibus & cordibus eorum, Jer. 31. v. 33. 34. Hinc patet, federatos (id est electos) repromittere quidem, quod credituri sint remissionem peccatorum, & Spiritui sancto

sancto legem in scripturo obedituri: verum non ex propriis viribus, (quæ ante conversionem ipsorum nullæ sunt) sed ex Dei gratia.

VII.

Hoc, novum dicitur respectu veteris; quod violatum est, & electis Dei antiquatum; quippe, qui à maledictione Legis & dominatu peccati liberati sunt & liberantur, Heb. 8. v. 13. Rom. 8. v. 1. In hoc novo igitur federe nova gratia promittitur ad omne virus antiqui serpentis tollendum. Unde liquet, ipsam etiam Legem, hoc est, decalogum, electis fieri quasi Evangelium: quia nihil eorum, quæ ibi præscribuntur, Deus ex propriis ipsorum viribus exigit: quippe, ut est Ezech. 36. v. 27. facturus, ut in statutis ipsius ambulemus & jura ipsius observemus, facientes ea.

VIII.

Hoc fedus fundatum est in manu Christi mediatoris, unici nostri ad salutem rectoris, verè magnifici, pro nostris peccatis morte suâ satisfacturi, & eorum remissionem, indeque favorem Dei, & à favente Deo Spiritus S. gratiam nobis merituri. Ideoq; ratum est in æternum. Unde Jer. 30. v. 21. magnificus appellatur. Nam ille merito & efficaciam eorum est servator. vide ad Hebr. 8. v. 6. ubi Apostolus hæc verba explicat. Propterea Christus federis angelus dicitur, Malach. 3. v. 1. vide etiam 2. Cor. 5. v. 19. Hinc patet, hoc fedus solum propriè dici *percuti & feriri*, quia, victimâ intercedente

Filio Dei, in carne patefacto, confirmatum est: item hoc solum appellari posse Testamentum, quia non nisi intercedente morte mediatoris ratum esse potuit. Deus enim veritatem & justitiam suam mutare non poterat.

IX.

Hoc fedus, licet quantum ad substantiam non mutetur, aliter tamen administratum fuit veteri populo, aliter novo, id est, in Novo Testamento; unde convenientia & discrimen V. & N. Testamenti sunt notanda, quatenus nempe per utrumque fedus gratiæ intelligitur. Nam differentia inter vetus fedus ut legale, & novum ut gratuitum, ex definitionibus ipsis antè allatis plana est. Est autem convenientia inter Vetus & Novum Testamentum, utrumque gratuitum, in substantia: quæ exposita num. 6. Eadem enim salus, ab eodem Deo, per eundem mediatorem, æquè preciosa fide accipienda, & studio pietatis testificanda, promittitur & præstatur omnibus hîc federatis: & utroque verbo & sacramētis, ut gratiæ suæ signis, Deus declaravit suam volūtatē. Differentia autem est primò in federatis, deinde in federalibus (ut ita loquar) bonis & federalibus signis. In veteri Testamento fuerunt posteri Abrahamæ ordinariè federati, neglectis vel parcè admodū accersitis gentibus. In Novo Testamento est Ecclesia catholica, etiam gentibus advocatis, c. 30. §. 12. c. 31 §. 10. Inter federalia bona veteribus aliquandiu fuit terra Chana-

Chana-

Chananæa, ut typus patriæ cælestis. Signa fuerunt alia, atque hodie sunt. Nam licet verbum & sacramenta utrobique, ut jam diximus, considerentur: veterib. tamen illa obscuriora erant in prophetiis & umbris ceremoniarum, & sacramenta erant difficilioris usus, in quibus erat sanguinis effusio, ut in circumcissione & agno paschali. Erant etiã sumtuosa valde sacrificia. In Novo Testamento verba & sacramenta sunt clarissima, utpote Christũ exhibitum testantia, ceremoniarum omniũ Leviticarum umbris antiquatis & ablatis: quibus jam, ipsã luce & corpore Christo exhibito, æquè non est opus, atque, sole clarè orto supra nostrũ horizontem, non est opus, quæ atræ noctis caliginem fugabant, candelis. Et sacramenta præterea incruenta & facillimi usus nũc habemus. Sanguis enim Christi effusus sistit omnem sanguinem. Breviter igitur dices: Federis gratiæ bona dispensari in Novo Testamento uberiùs, seu plùs & pluribus in N; in Veteri Testamento minùs & paucioribus dari.

Atq; hæc breviter ad titulum seu inscriptionem Bibliorum intelligendam: jam, ut Veteris Testamenti priscis usitata divisio, hodie etiam multis ignota, teneatur: visum est, in signè Hieronymi prologum galeatum subjicere, in quo, quum canonicos V. Testamenti ab Apocryphis discernit, quasi galeã munit hominem Christianũ contra tela falsariorum, qui Ecclesiæ & ejus membris scripta nõ divina & canonica pro canonicis ingerere & obtrudere satagunt.

HIERONYMI PROLOGUS
GALEATUS.

VIGINTI & duas literas esse apud Hebræos, Syrorum quoq; lingua & Chaldæorum testatur, quæ Hebrææ magna ex parte confinis est. Nam & ipsi viginti duo elementa habent eodem sono, sed diversis characteribus. Samaritani etiam Pentateuchum Mosis totidem literis scriptitant, figuris tantum & apicibus discrepantes. Certumq; est, ^a Esdrâ scribam Legisq; doctorem post captam Hierosolymam & instaurationem templi, sub Zorobabel, alias literas reperisse, quibus nunc utimur: cum ad illud usq; tempus iidem Samaritanorum & Hebræorum characteres fuerint. In libro quoque Numerorum hæc eadem supputatio sub Levitarum ac Sacerdotum censu mysticè ostenditur. Et nomen Domini tetragrammaton in quibusdam Græcis voluminibus usque hodie, antiquis expressum literis invenimus. Sed & Psalmi ^b tricesimus sextus, & centesimusdecimus, & centesimusundecimus, & centesimusdecimus octavus, & centesimusquadragessimus quartus, quanquam diverso scribantur metro, tamen ejusdem numeri texuntur alphabeto.

^a Hoc Hieronymus ex fabulis Judaorum & Samaritanorum habet, quod de aliis veterum literis commemorat, quàm sunt hodiernæ. ^b Uti in vulgata editione Psalmi numerantur.

Et

PROLOGUS GALBATUS. 9

Et Jeremiæ lamentationes, & oratio ejus, Salomonis quoq; in fine Proverbia, ab eoloco in quo agit, *Mulierem fortem quis inveniet?* iisdem alphabeti velut incisionibus supputantur.

Porro quinque literæ duplices apud Hebræos sunt, Caph, Mem, Nun, Pe, Sade. Aliter enim scribuntur per has principia medietatesq; verborum, aliter fines. Unde & quinque à plerisque libri, duplices existimantur, Samuel, Melachim, Dibrehajamim, Esdras, Jeremias, cum Cinoth, id est Lamentationibus suis. Quomodo igitur viginti duo elementa sunt, per quæ scribimus Hebraicè omne quod loquimur, & eorum initiis vox humana cõprehenditur: ita viginti duo volumina supputantur, quibus quasi literis & exordiis, in Dei doctrina, tenera adhuc & lactens viri justi eruditur infantia.

Primus apud eos liber, vocatur Beresith, quem nos Genesin dicimus. *Secundus*, Velle femoth: qui Exodus appellatur. *Tertius*, Vajicra, id est, Leviticus. *Quartus*, Vajedabber, quem Numeros vocamus. *Quintus*, Elle haddebarim, qui Deuteronomium prænotatur. Hi sunt quinque libri Moyfi, quos propriè Thorah, id est, Legem appellant.

Secundum Prophetarum ordinem faciunt & incipiunt ab Jesu filio Nave, qui apud eos Josue bin Nun dicitur. *Deinde* subtexunt Sophetim, id est, Judicum librum: & in eundem compin-

gunt Ruth: quia in dieb. Judicū facta ejus narratur historia. *Tertius* sequitur Samuel, quem nos Regū primum & secundū dicimus. *Quartus*, Melachim, i. e. Regum, qui tertio & quarto Regū volumine cōtinetur. Meliusque multō est Regum, quā re- gnorū dicere. Non enim multarum gentiū descri- bit regna, sed unius Israëlitici populi, qui tribus duodecim cōtinetur. *Quintus* est Esaias. *Sextus* Je- remias. *Septimus* Ezechiel. *Octavus*, liber duode- cim pphetarū: qui apud illos vocatur Theré asár. Tertius ordo Hagiographa possidet. Et *primus* liber incipit à Job. *Secundus* à David, quem quinque incisionib. & uno Psalmorū volumine comprehē- dunt. *Tertius* est Salomō, tres libros habens, Pro- verbia quæ illi Misle, id est, parabolas appellant. *Quartus*, Ecclesiastes, id est, Cohéleth. *Quintus*, Canticum canticorum, quem titulo Sir hassirim prænotant. *Sextus* est Daniel. *Septimus*, Dibre ha- jamim, id est, verba dierum: quod significantiūs Chronicon totius divinæ historiæ possumus ap- pellare: qui liber apud nos Paralipomenon primus & secundus inscribitur. *Octavus*, Esdras, qui & i- pse similiter apud Græcos & Latinos in duos li- bros divisus est. *Nonus* Esther.

Atq; ita fiunt pariter veteris Legis viginti duo libri, id est, Moyse quinque, & Prophetarum octo, Hagiographorum novem. Quanquam nonnulli Ruth & Cinoth, inter Hagiographa scriptitent, & hos libros in suo putent numero supputandos, ac per hos esse priscae Legis libros viginti quatuor,

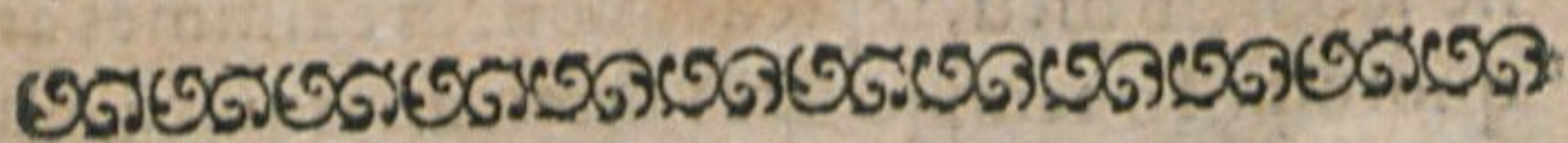
quos sub numero viginti quatuor seniorum, Apocalypsis Joannis inducit, adorantes agnum, & coronas suas prostratis vultibus offerentes, stantibus coram quatuor animalibus oculatis, antè & retrò, id est, in præteritum & in futurum respicientibus, & indefessa voce clamantibus, Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus omnipotens, qui erat, qui est, & qui venturus est.

Hic prologus, scripturarum quasi galeatũ principium, omnibus libris quos de Hebræo vertimus in Latinum, convenire potest: ut scire valeamus, quicquid extra hos est, inter apocrypha esse ponendum. Igitur Sapientia, quæ vulgò Salomonis inscribitur, & Jesu filii Sirach liber, & Judith, & Tobias, & Pastor, non sunt in canone. Machabæorum primum librum Hebraicum reperi. Secundus, Græcus est: quod ex ipsa quoq; phrasi probari potest. Quæ quũ ita se habeant, obsecro te lector, ne laborem meũ, reprehensionem existimes antiquorum. In templo DEI offert unusquisq; quod potest: alii aurũ, argentũ, & lapides preciosos: alii byssum & purpurã, & coccum offerunt, & hyacinthum: nobiscũ bene agitur si obtulerimus pelles & caprarũ pilos. Et tamẽ Apostolus contemptibilia nostra magis necessaria judicat: unde & tota illa tabernaculi pulchritudo, & per singulas species Ecclesiæ præsentis futuræq; distinctio, pellibus tegitur & ciliciis: ardoremq; solis & injuriam imbrum ea, quæ viliora sunt, prohibent.

N O T A.

UT intelligas id, quod supra pag. 8. in Prologo Galeato ad lit. b notavi; observa, in vulgata editione Psalmum nonum & decimum in unum, nempe nonum, conjungi: ac inde porrò Psalmos dissimiliter numerari, atq; ita decimum vulgò dici, qui est undecimus, undecimum, qui est duodecimus, usq; ad centesimumquadragesimumseptimum, qui in duos, in vulgata editione, dividitur: ita ut versus primi undecim constituent Psalmum vulgatum 146, & reliqui novem versus Psalmum 147. Atq; inde postea ad communem numerum reditur.

Sequuntur versus ipsi, memoriae subsidiarii: primùm de ordine librorum; deinde de libris ipsis.

LIBRI

LIBRIS ACRI EO ORDINE,
 QUO EXSTANT IN JUNIO ET
 Tremellio, versibus hexame-
 tris inclusi.

V E T. T E S T A M E N .

Mª *Moses.* ^b *Antè canunt res gestas, Josua, Judex,
 Ruth, Samuel, Reges, Chronica, Esdra, Nehe-
 mia & Esther.*

Hinc ^c *Jobus, Psalmi, Proverbia, Concio, Carmen.*

Post ^d *ventura canunt Esa, Jer, & Eze, Danijel.*

^e *Hoseas, Joël, Amosus, Obadia, Jonas,*

Michas, Nahumus, Chabacuc, Sophonia, Chaggai,

Zacharias; clarus Malachias ultimus infit.

^a I. Pentateuchus Mosis. ^b II. Prophetæ anteriores.
^c III. Libri poëtici. ^d IIII. Prophetæ posteriores:
 & primò majores. ^e V. Minores Prophetæ.

N O V. T E S T A M E N .

P^{ost} ^a *Evangelium sunt* ^b *Actus,* ^c *Roma, Co-
 rinthus,*

Pro Galatis, Epheso, Philippis, atq; Coloffis,

Thessalo: Timotheo, Tito, Philemone, Hebrais.

Jacobus, Petrus, Johannes, Juda. ^d *Revelans.*

^a I. Evangelia 4. ^b II. Actus Apostolorum. ^c III. E-
 pistolæ Apostolorum. ^d IIII. Apocalypsis.

ΑΠΟΚΡΥΦΟΣ Vet. Testamento attextos sic memorare potes, decurtatis vocibus in uno Hexametro.

*Tob. Man. Judi. Bar. Jere. Dan. Es. Mac.
Sapi. Sira.*

Id est, Tobit, Manassis oratio, Judith, Baruch, Epistola Jeremiae, ad Danielelem adjectiones: Esdrae liber tertius & quartus; adjectiones ad Estheram: Maccabæorum libri tres, Sapientia, Siracides, qui & Ecclesiasticus.

NUME-

N U M E R U S C A P I T U M
S E U M E M B R O R U M I N L I B R I S
canonicis, ut sunt in versione Tre-
mellii & Junii expressa.

I N V E T. T E S T A M E N.

Quina tibi decies Genesis, deciesq₃ quaternas
Exodus, & novies dat tibi terna Levit:
Membra novena quater Numeri, ter dena deinde
Et duo bis numerat lex repetita tibi.
Josua sena quater, ter septem Judicialis,
Bis duo messorum dat tibi Rutha sequens.
Bis duo terq₃ novem Samuelis primus: at alter
Bis duodena tibi commemoranda locat.
Bina dat undecies rex primus, sena quaterq₃
Ac unum Regum post liber alter habet.
In Chronicis primus numerat bis dena novemq₃,
At liber alter habet membra novena quater.
Esdra decem; tredecim Nehemias dux tibi scripsit:
Esther membra tibi dat genuina decem.
Job quadraginta duo: Psalmos ordine centum
Et decies quinos collige quinq₃ libris.
Dena ter ac unum^a Gnoma, bis sena q₃ Vani
^b Concio, submitunt cantica bina quater.
Sena dat undecies Esajas, sed Jeremias
Quina tibi decies & duo: quinq₃ ^c Gemens.
Ezechiel decies dat quattuor, addit & octo:
Hinc Daniel vates bis tibi sena canit,

*Bis septem Hoseas, Joël tria, terna ter Amos,
Obadjas unnum: bis duo Jona legit.*

*Septem Michæas, Nahum tria; sic Habacucus
Atq; Sophonias, dant tria membra tibi.*

*Chaggæus duo membra notat: septena bis autem
Zacharias, Maleach bis duo scripta dedit.*

*a Proverbia. b Ecclesiastes de vanitate rerum mun-
di. c Threni Jerem.*

IN NOV. TESTAMEN.

*Matthæus septena quater, Marcusq; bis octo,
Lucas sena quater: tot, tribus absq; Johan.
Actus dant septena quater, sed Roma bis octo,
Prima, tot, urbs * bimaribus: posterior tredecim.*

*Sex Galatis, Epheso totidem: sed deinde Philippis
Quattuor, & totidem scripta Colossiacis.*

*Thessalonica prius quinque, & tria postea cepit,
Bis tria Timotheus, bis duo deinde simul,*

*Sunt tria scripta Tito, Philemon legerat unum,
Hebræi tredecim: Tu Petre, quinque: tria.*

*Quinque Johan primo, post unum, tertio & unum,
Quinque Jacob, unum Juda fidelis habet.*

Undecies binis Johannes ultima scribit

Tempora. Sic fedus clauditur omne Novum.

* Corinthus.

ARGU-

ARGUMENTA LIBRO-
RUM VETERIS TESTAMENTI.

Argumenta capitum Genesis.

M	¹	²	³	⁴	⁵
	MUNDUS, lex fertur, peccatur, Abelis, Enochi,				
	⁶	⁷	⁸	⁹	¹⁰
	Arca fit, intrat, abit, federa, Noachida,				
	¹¹	¹²	¹³	¹⁴	¹⁵
	Turris, it Abramus, pastorum, pugna, fidesq̄,				
	¹⁶	¹⁷	¹⁸	¹⁹	²⁰
	Serva, mares, pulvis, versa Gomorrha, soror,				
	²¹	²²	²³	²⁴	²⁵
	Sara parit, maētat, moritur Sara, nubit, Esavus,				
	²⁶	²⁷	²⁸	²⁹	³⁰
	Falsa soror, tactu, scala, Rahel, baculi,				
	³¹	³²	³³	³⁴	³⁵
	Labanus, Phaniel, Succotha, Dina, Benonis,				
	³⁶	³⁷	³⁸	³⁹	⁴⁰
	Esavida, vendunt, Er, pudor, antè refert,				
	⁴¹	⁴²	⁴³	⁴⁴	⁴⁵
	Somnia, vas Simeon, prandent, contentio, notus,				
	⁴⁶	⁴⁷	⁴⁸	⁴⁹	⁵⁰
	It, pecudes, eger, vaticinatur, humo „				

EXPLICATIO.

Mundus creatur à Deo, lex fertur primis paren-
tibus de non edendo fructu arboris cognitio-

8 ARGUMENTA LIBRORUM

nis boni & mali, *ψ*. 16. *peccatur* contra legem dictam, ab illis, 6. *Abelis* occisio c. 4. 8. *Enochi* translatio in cælum, 24.

Arca fit, jubente Deo, à Noacho *ψ*. 22. *intrat* Noachus cum suis in arcam *ψ*. 7. *abit* Noachus ex arca *ψ*. 18. *foedera* Deus facit inter se & homines ac animantes omnes, ubi promittit, terram non ampliùs perditum iri diluvio *ψ*. 15. *Noachide*, id est, Noachi posterì recensentur.

Turris Babylonicae molitio *ψ*. 4. *it Abramus* ex patria jussu Dei *ψ*. 1. *pastorum* Loti contentio cum pastoribus Abrami *ψ*. 7. *pugna* regum, in qua captus Lotus & liberatus *ψ*. 9. 12. *fidesq;* Abrami *ψ*. 6.

Serva Hagara traditur Abramo in uxorem *ψ*. 3. *mares* circumcidendi 11. 12. *pulvis* sum & cinis, ait Abram colloquens cum Domino *ψ*. 27. *versa Gomorrha* ignis & sulfuris pluviâ *ψ*. 24. *soror* mea est, dixit Abrahamus de Sara uxore, *ψ*. 2.

Sara parit Isaacum *ψ*. 3. *maçtat*, id est, maçtare vult Abrahamus Isaacum: unde Heb. 11. *ψ*. 17. dicitur, Abrahamus obtulit Isaacum per fidem: *moritur Sara* Hebrone *ψ*. 2. *nubit* Rebecca Isaac *ψ*. 67. *Esavus* nascitur cum Jacobo *ψ*. 25. 26.

Falsa soror: Rebecca dicta soror ab Isaac, quñ esset uxor *ψ*. 7. *tactu* explorat Isaacus manus Jacobi, quem Esavum esse putat *ψ*. 24. 25. *scala* Jacobo in somnis visa *ψ*. 12. *Rahel* nubit Jacobo *ψ*. 18. *baculi*

culi ad promovendam fœturam versicolore[m] collocantur à Jacobo in canalibus *ŷ. 37. 38.*

Labanus persequitur Jacobum *ŷ. 23.* *Phanuel* dictus locus, ubi Jacobus Deum viderat *v. 30.* *Succothæ* dictus locus ubi Jacobus tuguria fecerat pecori suo *ŷ. 17.* *Dina* compressa à Sichemo *ŷ. 2.* *Benonis* dicitur filius Rachelis in agone mortis, quem pater Benjaminem nominat.

Esavida, id est, posteri Esavi recensentur: *vendunt* fratres Josephum *ŷ. 28.* *Er* malus à Domino occisus, itemque *Onan* abutens semine, *ŷ. 7.* &c. *pudor*: pudicitia Josephi nolentis peccare in heram, *ŷ. 12.* *antè refert* Josephus eventura captivis *ŷ. 12.* &c.

Somnia Pharaonis Josephus interpretatur *ŷ. 25.* &c. *vas* seu obses *Simeon* detinetur in Ægypto. donec sistatur Benjamin *ŷ. 24.* *prudent* fratres apud Josephum *34.* *contentio** de ablato scypho inter administrum Josephi & fratres ejus: *notus* sit Josephus fratribus *ŷ. 3.*

* *Si mavis, lege, inventio scyphi.*

It, id est, proficiscitur Jacobus in Ægyptum *v. 5.* *pecudes* dant Ægyptii pro cibo *v. 16. 17.* vel *pecudes* se curasse, id est, rem pecuariam tractasse dicunt fratres Josephi interroganti de operibus ipsorum Pharaoni *v. 3.* *ager* Jacobus visitatur à Josepho *v. 1.* *vaticinatur*, id est, prædicit Josephus eventura filiis. *huma* conditur seu sepelitur Jacobus *v. 13.*

Argu.

Argumenta cap. Exodi.

1	2	3	4	5
I Nfantes, Moses, ardens, Zippora, premuntur,				
6	7	8	9	10
Jova, cruor, rana, pestilitas, tenebrae,				
11	12	13	14	15
Primi, pascha, doce sobolem, submergitur, ode,				
16	17	18	19	20
Manna, manus, Mosi, Sina, statuta decem,				
21	22	23	24	25
Talis, furta, dies, fedus legale, Cherubi,				
26	27	28	29	30
Velum, ara, & vestis, victima, gratulus odor,				
31	32	33	34	35
Bezaleel, vitulus, faciem, lex saxea, sponte,				
36	37	38	39	40
Auleum, arca, labrum, tegmina sacra, locant,				

EXPLICATIO.

INfantes* masculos jubet Pharaon in partu necari *v.* 16. Moses nascitur, servatur & educatur in Ægyptia aula: *ardens* rubus cernitur Mosi: *Zippora* circumcidit filium *v.* 25. *premuntur* oneribus Israëlitæ.

* Si malis, lege, in partu, scil. jubentur mares occidi.

Jova: in nomine Jehova non cognitus Deus Patribus: in posterum reipsa nominis illius veritatem demonstraturus, suarum promissionum complemento *v.* 2. *cruor* fit aqua Ægypti 23. *rana* e-rumpunt in Ægyptum *v.* 7. *pestilitas* occupat ho-mines

homines & jumenta ψ . 10. *tenebrae* inhorrescunt
in *Ægypto* ψ . 22. 23.

Primi: primogeniti morituri ψ . 5. *pascha* institu-
itur & celebratur: *doce sobolem* de ritu paschatis ψ .
14. *submergitur* Pharaon cum suis in mari rubro ψ .
28. *ode* cantatur Deus victoriae autor.

Manna datur cibo populo ψ . 15. 16. *manus* at-
tollente Mose vincunt Amalecitæ ψ . 11. *Mosis* so-
cer consilium dat de Rep. constituenda ψ . 17. &c.
* *Sina* mons fumabat ex præsentia Dei legem latu-
ri 18. *statuta decem*, id est, præcepta Decalogi.

* *Si malis, lege, iudex, qualis esse debeat*, v. 21.

Talio, sancitur lex talionis ψ . 23. &c. *furta* quo-
modo punienda ψ . 1. &c. *dies festi* ψ . 11. 12. 14. *foedus*
legale reperitur: *Cherubi* faciendi in propitiatorio
 ψ . 18.

Velum seu tegmen & operimentum faciendum
 ψ . 14. *ara* quomodo facienda ψ . 1. *vestis* sacra
sacerdotum ψ . 2. &c. *victimæ* seu sacrificium jure
 ψ . 38. 42. &c. *gratus odor* accendendus in thymia-
terio seu altari suffitus ψ . 9.

Bezaleel artifex describitur ψ . 2. &c. *vitulus* co-
litur contra Legem ψ . 8. &c. *faciem* Dei non po-
test videre homo & vivere ψ . 20. *Lex saxea*: Lex ta-
bulis saxeis inscripta datur Mose à Deo ψ . 28. *spon-
se* facta oblatio à populo ad tabernaculi ornatum.

Auleæ conficiuntur: *arca* foederis conficitur ψ .
1. &c. *labrum* chalybeum concinnatur ψ . 8. *tegmi-
na sacra*, id est, vestes tegendo Aharoni ad Mosen
afferuntur: *locant*, erigunt, disponunt tabernaculū.

Argumenta cap. Levitici.

¹ **L** ² *Ex holocausta, molã, grates, pro crimine sacra,*
³ ⁴ ⁵
⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰
Ritus in sacris, sacra, profana foci,
¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵
Pura, puerperium, lepra, quæ mundatio, fluxus,
¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰
Hircus, sanguineum, turpia, sancta, mala,
²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵
Funera, sacra quibus, festi, blasphemus, & anni,
²⁶ ²⁷
Plaga, vota, Tribus jungito sena quater.

EXPLICATIO.

L *Ex holocausta* voluntaria offerendi: *molam*, id est, sacrificium cibarium: *grates* quomodo agendæ sacrificiis: *eucharistica sacrificia*: *pro crimine sacra*, sacrificia pro peccato.

Ritus in sacris, id est, in sacrificiis observandi: *sacra*, id est, sacrificia varia: *profana foci*, flamma loco sacri ignis à filiis Aharonis allata v. 1. &c.

Pura animalia quænam? *puerperii* leges v. 12. *lepra* quomodo judicanda seu cognoscenda: *quæ mundatio* lepræ? *fluxus* seminis quomodo purgandus?

Hircus in desertum dimittendus v. 10. *sanguineum* nihil edendum v. 10. *turpia* conjugia vetantur: *sancta* corda postulat Deus v. 2. *mala*, id est, poenæ contra certa quædam peccata.

Funera

Funera quædam adeunda sacerdoti v. 2. *sacra* quibus edere liceat: *festi dies*: *blasphemus* lapidibus obruendus v. 14. & *anni septimus*, ac *jubilæus*.

Plaga, pœnæ in transgressores Legis: *vota* quomodo æstimanda.

Argumenta cap. Numerorum.

1 2 3 4 5
S *Summa*, *castra*, *Levis*, *post munia*, *zelotypus* q^{3o}
 6 7 8 9 10
Nazareatus, *dux*, *sacra*, *pascha*, *tuba*,
 11 12 13 14 15
Coturnix, *Maria lepra*, *Sammua*, *fletus*, *odores*,
 16 17 18 19 20
Dathan, *virga*, *Levis*, *rufa juvenca*, *petra*,
 21 22 23 24 25
Serpens, *vox asina*, *Bileami*, *vota*, *meretrix*,
 26 27 28 29 30
Summa, *Selophadides*, *res sacra*, *festas*, *vovens*,
 31 32 33 34 35
In Midianitas, *RuGaman*, *via*, *finis*, *asyla*,
 36
Machirides, *Capitum sex*, *decies* q³, *trium*.

EXPLICATIO.

S *Summe* populi recensio: *castra* quomodo ordinanda: *Levis* trib. descriptio: *post*, id est, postea, *munia*, id est, officia Leviticæ tribus: *Zelotypus* q³ si quis fuerit, quid agendum v. 14. &c.

Nazareatus, lex de Nazaræis: *dux*, id est, princeps quisque offert munus suum ad sacrum mi-

nisterium: *sacra*, sacri ritus quibus Levitæ consecrati: *pascha* quomodo mundis ordinariè, & immundis extraordinariè celebrandum: *tuba* sacerdotales ad convocandum coetum, &c.

Coturnix disferitur ad castra copiosè *ψ. 31. Maria lepra*, quòd murmurasset contra Moysen: *Samua* explorator præmittitur cum aliis in terram Chananaeam: *fletus* oritur in populo, famâ de gigantibus acceptâ *ψ. 1. &c. odores* grati Deo offendi *ψ. 7. 10. 13. 14. 24.*

Dathan, Corachus & Abiramus terrâ hiatu patefactâ absorbentur *ψ. 31. 32. virga* Aharonis florem emiserat *ψ. 23. Levis* tribus officia proponit Dominus: *rufa juvenca* seu junix quomodo jugulanda, & cinis aspersio ex ea conficiendus: *petra* bis percutitur à Moysen ex diffidentia *ψ. 11.*

Serpens æneus exaltatus à Moysen *ψ. 9. vox asine* reprehendentis Bileamum *ψ. 28. &c. Bileami* irritus Israëlitis maledicendi conatus: *vota* Bileami benedicentis Israëlitis: *meretrix* cum scortatore transfigitur *ψ. 8.*

Summa Israëlitarum recensita: *Selophadides*, filia Selophadi accipiunt jus possessionis *ψ. 7. res sacra* sacrificia & festi dies præscribuntur: *festi* sacrificia, præter ordinarias oblationes in festis offerenda: *vovens* persona quomodo obligata.

In Midianitas bellum gestum: *Rugaman*, familiarum Rubenis, Gadi, & dimidiatæ tribus Manassis hæreditas: *via*, id est, profectio Israëlitarum

gata

varia describitur : *finis*, id est, terminus Chanaanæ, tradendæ novem tribubus & dimidiæ: *asyla* constituta.

Machirides, filia Machiris nubunt tribubus, v. 11.

Argumenta cap. Deuteronomii.

¹ **C**ommemorat, ² *Sihon*, ³ *Ogus*, ⁴ *fac jussa*, ⁵ *decemq;*

⁶ *Natos*, ⁷ *in statuas*, ⁸ *vivere*, ⁹ *causa*, ¹⁰ *time*,

¹¹ *Pono duo*, ¹² *ritus*, ¹³ *planus*, ¹⁴ *interdictio*, ¹⁵ *pauper*,

¹⁶ *Judex*, ¹⁷ *rex*, ¹⁸ *doctus*, ¹⁹ *testis*, ²⁰ *ut arma feras*,

²¹ *Incerto*, ²² *mulier*, ²³ *foenus*, ²⁴ *divortia*, ²⁵ *caste*,

²⁶ *Primitia*, ²⁷ *dira*, ²⁸ *pæna*, ²⁹ *benigna*, ³⁰ *dabit*,

³¹ *Deficiens*, ³² *carmen*, ³³ *benedictio*, ³⁴ *mors*,. *Numerantur*
Hoc quinto decies ter, duo bisq; libro.

EXPLICATIO.

Commemorat Moses quædam historica: *Sihon* rex Hesbonis captus v. 34. *Ogus* rex Basanis devictus v. 4. *fac jussa*, observa præcepta v. 40. &c. *decemq;* præcepta repetuntur.

Natos: filios institues de præceptis Dei, v. 7. *in statuas* ferrû & ignis immittendus, ut succidantur & comburantur, v. 5. *vivere* hominem non solo

B

pane: *causa* datae terrae Chananæ non est Israëlitarū justitia v. 4. 5. 6. *time* Jehovam Deum tuū, v. 12.

Pono duo: propono benedictionem aut maledictionem v. 26. *ritus* quidam in sacris & communibus cibis: *planus*, id est, impostor seu falsus propheta apostasie autor quomodo plectendus v. 5. *interdictio* immundorum animalium: *pauper* non deserendus, versu 7. &c.

Judex in singulis locis constituendus, & qualis v. 18. *rex* qualis esse debeat v. 15. *doctor* seu propheta Christus v. 18. 19. *testis* unicus non audiendus versu 15. *ut arma feras*, quomodo bellum gerere debeas.

Incerto autore confossus si quis fuerit, quomodo cædes expianda v. 1. &c. *mulier* maritata adultera quomodo plectenda v. 22. *foenus* ne exerce, v. 16. *divortia* quædam permittuntur v. 1. &c. *castè* vivendum, quum Deus mulieris, impurè alienum maritum attrectantis, manum citra misericordiam voluerit amputari.

Primitia offerendæ Deo v. 2. &c. *diræ* maledictiones in certa peccata directæ: *pæna* in transgressores legis: *benigna* Dei opera erga Israëlitas Moses recenset v. 2. &c. *dabit* Deus omnis generis bona obsequentibus.

Deficiens viribus Moses ante mortem providet Reipub. & Ecclesie: *carmen* docet de Dei beneficiis: *benedictio* tribuum facta à Mose morituro. *Mors* Mosi.

Argu-

Argumenta cap. lib. Josuæ.

¹ **M** ² *Andatum, funis, consistunt, saxa, putantur,*
⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰
Murus, Achan, fumus, fraus, Gibeone stetit,
¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵
Subnervat, reges, tribuit, Calebus, in Achsa,
¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰
Pars Josephiadum, sors, ter asyla duo,
²¹ ²² ²³ ²⁴
Arva Levitarum, lis are, pramonet, Isto
Sunt enumeranda tibi bis duodena libro.

EXPLICATIO.

M *Andatum* Dei ad Josuam cum promissione
v. 1. & c. funis adminiculo Rahaba explorato-
 res per fenestram demittit: *consistunt* aquæ Jorda-
 nis ingredientibus sacerdotibus 16. *saxa* è Jordane
 in monumentum divini beneficii Gilgale erigun-
 tur: *putantur*, circumciduntur Israëlitarum v. 2. & c.

Murus Jerichuntis corruit ad clangorem buc-
 cinarum v. 23. *Achan* obruitur lapidibus v. 25. *fu-*
mus Ajarum urbis, quæ exusta & direpta v. 20. *fraus*
 Gibeonitarum vitam fœdere obtinentium: *Gibe-*
one stetit Sol v. 13.

Subnervat equos hostium Josua v. 9. *reges* victi
 ab Israëlitis: *tribuit*, distribuit Josua terram pro-
 missam: *Calebus* accipit Hebronem in possessio-
 nem v. 14. *in Achsa* filia præmium urbis Sepheræ
 captæ Calebus statuit v. 16.

Pars Josephiadum, id est, hæreditas filiorum Josephi, Ephraimi, cap. 16. & Manassæ, cap. 17. *sors septem tribuum* designatur à geodætis, cap. 18. & assignatur c. 19. *ter asyla duo*, sex asyla, seu civitates refugii nominantur.

Arva Levitarum recensentur: *lis aræ*, controversia de exstructo altari communionis symbolo; *præmonet* Josua Israëlitæ ante mortem de ipsorum erga Deum officio v. 14.

Argumenta cap. libri Judicum.

¹ **O** ² *Rdo, flent,* ³ *Ehud,* ⁴ *transfixus* ⁵ *Sisera,* *carmen,*
⁶ *Dux Gideon,* ⁷ *lambunt,* ⁸ *non data,* ⁹ *spina,* ¹⁰ *redit,*
¹¹ *Jephtha,* ¹² *Ephrathæi,* ¹³ *Manoa,* ¹⁴ *Philistica,* ¹⁵ *Lechi,*
¹⁶ *Samson obit,* ¹⁷ *Michas,* ¹⁸ *à Dane,* ¹⁹ *Giba,* ²⁰ *cadit,*
²¹ *Virgine de raptâ Benjaminita recrescit,*
Ter septem capitum narrat hic acta liber.

EXPLICATIO.

O *Rdo* militaris à Deo constituitur v. 2. & c. *flent* Israëlitæ post reprehensionem à nuntio Dei v. 4. *Ehud* occidit Eglonem v. 21. *transfixus Sisera* à Jaële v. 22. *carmen* epinicium Deborahæ.

Dux Gideon vocatur à Deo: *lambunt* trecenti viri aquam manu, quos retinet Gideon militaturos contra Midianitas: *non data* à Succothanis & Phanu-

Phanuëlitis cibaria Gideoni petenti pro militibus
v. 5. 8. *spina*, id est, cynosbate regna super nos, v. 14.
redit populus resipiscens ad Deum v. 10.

Jephtha filiam, secundum votum, conjugio pri-
vat v. 41. *Ephrathæ* linguæ vitio proditi occidun-
tur: *Manoa* cognoscit ex angelo, quomodo Sim-
son, cujus nativitas promittebatur, sit educandus
v. 12. *Philistica* puella nubit Samsoni: *Lechi* appel-
latur locus unde fons prodiit, projectâ maxillâ asi-
ni, qua mille viros Samson occiderat.

Samson obit subruens columnas & opprimens
Philistæos: *Michas* idololatra cum matre: à *Dane*
Laïsa urbs capitur: *Giba* gravi flagitio contamina-
tur v. 22. 25. cadit tribus Benjaminis v. 44.

Virgine derapta, prælio cum *Jabesitis* cōmisso,
Benjaminita recrescit, id est, instauratur, quū Israë-
litæ recusarēt illis filias collocare in matrimonia.

Argumenta cap. lib. Ruth.

¹
Rutha sequens, ²*spicas*, ³*vindex*, ⁴*Boazus* *Obedum*.
Quattuor hic capitum continet acta liber.

EXPLICATIO.

Rutha sequens socrum, venit *Bethlehemam*: *spi-*
cas legit v. 2. *vindex* es, dicit Rutha *Boazo*, v. 9.
Boazus *Obedum* suscipit ex Rutha.

Argumenta cap. lib. I. Samuelis.

¹
Hanna, ²*precans*, ³*Eli*, ⁴*lapsus post nuntia*, ⁵*Dagon*

B 3

- 6   7   8   9   10
Mures, iudicium, rex, asinas, oleo,
- 11   12   13   14   15
Nabafus, tonitru, malè victima, mella, reservans,
- 16   17   18   19   20
David, Goljathus, fraude, propheta, fides,
- 21   22   23   24   25
Panes, Doëgus, Ziphai, abscissa, Nabalem,
- 26   27   28   29   30
Hastam, Ziclaga, spectra, revertit, herus,
- 31
*Saulus obit, . Primum dictum à Samuele. volumen
 Dena ter ac unum continet ergo caput.*

EXPLICATIO.

H Anna petit sobolem à Deo v. 11. *precans*, Deum laudat v. 1. Eli denunciatur clades per Samuelem v. 18. *lapsus* Eli post nuntia tristia de arca capta: *Dagon* prostratus & detruncatus v. 4.

Mures aurei capsulæ impositi, & cum arca averti v. 11. *iudicium* à Samuele exercitum v. 14. 15. *rex* petitur à populo perperam v. 5. 19. *asinas* amissas querit Saulus: *oleo* Saulus ungitur in regem v. 1. &c.

Nabafus Jabefitas invadit, quos Saulus liberat: *tonitru*, quod exortum est ad preces Samuelis, territus populus v. 20. &c. *malè victima*: contra Legem Dei sacrificium offertur à Saulo v. 9. 10. *mella* edit Jonathan, unde ei periculum nascebatur v. 27. *reservans* Amalekitarum regem & opimos greges ac armenta Saulus, peccat, v. 9.

David ungitur à Samuele v. 14. *Goljathus* fundâ Davidis sternitur v. 50. 51. *fraude* Saulus Davidi

dat filiam Michalem v. 20. propheta Saulus v. 21.
fides inter Jonathanem & Davidem.

Panes sacros dat sacerdos Davidi v. 7. Doëgus
proditor Davidis & Achimelechi v. 9. &c. Ziphai
produnt Davidem v. 19. abscissa à Davide ala pal-
lii, quod erat Saulo: Nabalem de victu impertien-
do David curat compellari v. 5. &c.

Hastam accepit David à cervicali Saulis dor-
mientis: Ziclaga residet David v. 6. 7. &c. spectra e-
vocat Sauli gratificans mulier Pythonica, videl.
Diabolum, qui mentiebatur habitum Samuelis v.
7. &c. 13. revertit David cum suis Ziclagam, ut non
esset socius belli cum Palæstinis v. 11. herus Amale-
kita quidam reliquit servum ægrotantem, qui
Davidi dux fuit ad Amalekitas persequendos &
percutiendos v. 13.

Saulus obit, irruens in gladium suum.

Argumenta cap. lib. 2. Samuelis.

L ¹ Amentans, ² Hasaël, ³ Abner, ⁴ Rechabus, ⁵ it omnis,
⁶ Uza, ⁷ struet, ⁸ Tohis, ⁹ Ziba, ¹⁰ repulsus honor,
¹¹ Urias, ¹² Nathan, ¹³ Amnon, ¹⁴ Thecoana, ¹⁵ fugatus,
¹⁶ Geraïdes, ¹⁷ laqueo, ¹⁸ quercus, ¹⁹ Amasa, ²⁰ Seba,
²¹ Ob Gibeonitas, ²² cantat, ²³ dux, ²⁴ peste, . Secundo
Sena quater numeres de Samuele libro.

B. 4

EXPLICATIO.

Lamentans David threnodiam pangit de Saulo v. 17. 18. &c. *Hasaël* ab Abnero percussus obiit v. 23. *Abner* bene meritus de Davide occiditur à Joabo v. 27. *Rechabus* præmium latrocinii accipit, jussu Davidis occisus v. 11. &c. *it omnis Israël*, ut Davidem agnoscat regem v. 1.

Uza temere manum admovens ad arcam, moritur v. 7. *struet* non David, sed filius ejus, domum nomini Dei v. 13. *Tobis* rex mittit filium suum ad Davidem, gratulatum ei victoriam v. 10. *Ziba* mandatum accipit à Davide de bonis Saulis in usum Mephibosethi & filii ejus asserendis v. 13. &c. *repulsus honor* consolationis ab Hanane, injuriâ affectis legatis Davidis, v. 4. &c.

Urias, fidelis subditus, à Davide objicitur neci v. 14. *Nathan* à Deo missus, reprehendit Davidem: *Amnon* peccat in sororem Thamaram v. 14. &c. *Thecoana* mulier à Joabo submissa, pro Absolomo intercedit: *fugatus* David ex urbe, flet & orat v. 30. 31.

Geraïdes: Simeus, Geræ filius, maledicit Davidi v. 5. *laqueo* gulam sibi fregit Achitophel v. 23. *quercus* perplexa mulo infidentis Absalomi capillos implicatos retinuit, ut suspensus moreretur v. 9. 10. *Amasa* princeps militiæ nominatur à Davide v. 14. *Seba* seditiosus capite mulctatur, quod per murum proiicitur v. 22.

Ob Gibeonitas interfectos à Saule fames trierica immissa v. 1. *cantat* David de liberatione sui

ab hostibus: *dux* Davidis, id est, catalogus ducum exercitus Davidis recensetur: *peste* populus affligitur ob peccatum Davidis, v. 15.

Argumenta cap. lib. i. Regum.

R¹ *Ex Salomon, monitu,* ² *Pharan, disponit, ad adē,*
³ *Forma domus,* ⁴ *arcam, munera grata,* ⁵ *Seba,*
⁶ *Ecemina, dat vitulos, falsus, fallaciter,* ⁷ *Asa,*
⁸ *Simrius, à corvis, maculat, aquæ,* ⁹ *Syria,*
¹⁰ *Nabothus, cecidit per praelia victus Achabus,*
¹¹ *Primus habet regum dena bis atq; duo.*

EXPLICATIO.

R *Ex* constituitur Salomon à patre, & ungitur v. 39. *monitu* instruit David Salomonem, ante mortem: ^a *Pharao* dat filiam suam nuptum Salomoni v. 1. ^b *disponit* Salomon sapientiâ suâ omnia ad politian, militiam, Ecclesiam, & œconomiam spectantia: *ad adem* struendam Deo, materiam à Tyri rege petit Salomon.

^a *Si malis, lege, moritur David, & certis præceptis successorem filium instituit.* ^b *Si malis, lege, storgen prodit sapientia Salomonis.*

Forma domus, id est templi, describitur, & privatarum publicarumq; ædium ratio, cap. 6. & 7. *arcam* Sione in templum transferunt sacerdotes v. 6.

34 ARGUMENTA LIBRORUM

munera grata pro officiis rependit Salomo regi Tyrio: *Seba* regina venit ad Salomonem.

Fœmina fœminæ superinducta, reddit Salomonem puri cultus desertorem v. 1. * *dat vitulos* duos aureos Jeroboamus populo in cultum, ut abstraheret eum ab Hierosolymitano templo v. 28. *falsus* quidam propheta, oraculi prætextu, à leone perimitur v. 24. *fallaciter* uxor Jeroboami, dissimulato habitu, adit Ahiam, consultura eum de filii ægritudine v. 4. &c. *Afa* mali patris bonus filius repurgat politiam & Ecclesiam II. 12. 13. 14.

* *Si malis, lege*, Electit amor alienigenarum fœminarum Salomonem ad idololatriam.

Simrius Elam occidit, & se comburit 12. 20. à *corvis* pascitur Elias versu 6. *maçtat* Elias Baaliticos sacrificos, versu 40. *aqua* ampulla cum tosta placenta affertur Eliæ ab angelo vers. 6. *Syria* rex Benhadadus in montibus & planitie vincitur.

Nabothus summa cum injuria lapidatur v. 13. *cecidit per prælia victus Achabus*, quum contempto Michæ responso contra Syros militatum proficisceretur.

Argumenta cap. lib. 2. Regum.

	1	2	3	4	5
E	<i>Cronis,</i>	<i>curru,</i>	<i>dat aquas,</i>	<i>colocynthides,</i>	<i>undis,</i>
	6	7	8	9	10
	<i>Enatat, annonam, rex Hazaële, Jehu,</i>				
	11	12	13	14	15
	<i>Joasus, templum, levat ossa, superbus, Asarja,</i>				
					<i>Acha-</i>

16 17 18 19 20

Achabi, Hoseas, Hiskia, strage, decem,

21 22 23 24 25

*Amon, Josias, renovat, Babylonia servos,,**Alter habet regum quinq; ter, atq; decem.*

EXPLICATIO.

E Cronis idolum de morbi sui exitu consulit A-
 hasias v. 2. *curru igneo* Elias vehitur in cælum
 v. 11. *dat aquas* Elisæus miraculo ad reficiendum
 exercitum v. 17. 20. *colocynthides* coctæ miraculo
 suaves redduntur ab Elisæo v. 41. *undis* Jordanis
 Nahaman septiesmersus, lepram eluit v. 14.

Enatat ferrum ex aquis v. 6. *annonam* mirabili-
 ter in summa inopia procurat Dominus: *rex* Syriæ
 Benhadadus *Hasaële* nimium confusus, qui non
 retulit bonâ fide, quod mandatum erat à Propheta
 v. 10. 14. *Jehu* Ahabi familiam interimit: interim
 idololatra manet, cap. 9. & 10.

Joasus rex creatur, *Joadæ* instituto: *templum*
 instaurandum curat: *levat ossa*, id est, surgit qui-
 dam mortuus projectus in sepulcrum Elisæi, *atta-*
ctis ejus ossib. v. 21. *superbus* Amasias non necessa-
 rio bello motus vincitur v. 12. *Asarja* rex leprofus.

Achas impius imitator gentilis cultus v. 10. & c.
Hoseas malè regnat, populo miserabiliter gentium
 ritibus fœdato: *Hiskia* pius ab Assyrio affligitur:
strage angelicâ funduntur Assyrii v. 35. *decem gra-*
dibus umbra retrocedit in solario Achazi v. 11.

Amon cultor stercoreorum deorum, domi suæ
 à servis occiditur v. 21. 22. 23. *Josias* pius lectione

libri Legis religiosè afficitur: *renovat* fœdus cum Deo, templum & regnum repurgans: *Babylonia servos* accipit Judæos, id est, Nebucadnezar abducit in captivitatem primò Joachinem, deinde Sedechiam, reges; cum populi parte præstantiore, cap. 24. 25.

Argumenta cap. lib. I. Chronicorum.

¹ **A** ² *Da, Jacobigena,* ³ *David,* ⁴ *Judasq̄,* ⁵ *Reiuben,*
⁶ *Et Levis,* ⁷ *Issachar,* ⁸ *Saul,* ⁹ *status,* ¹⁰ *emoritur,*
¹¹ *Rex David,* ¹² *bellis,* ¹³ *Uzam,* ¹⁴ *Tyrius,* ¹⁵ *locus ara,*
¹⁶ *Carmen,* ¹⁷ *non templum,* ¹⁸ *dona,* ¹⁹ *Syriq̄,* ²⁰ *gigas,*
²¹ *Dinumerat,* ²² *templum,* ²³ *Levis,* ²⁴ *ordo,* ²⁵ *Musica sacra,*
²⁶ *Janitor,* ²⁷ *& legio,* ²⁸ *de Salomone,* ²⁹ *vocat.,*

EXPLICATIO.

A *Da* cum posteris *Ἰσραηλογενῶν*, recensetur, usque ad Jacobum: *Jacobigena* posterii Jacobi: *David* cum suis posteris & successoribus: *Judasq̄* & Simeon cum suis: *Reiuben*, *Gadus*, & *Manassis* dimidia tribus.

Et Levis familia: *Issachar* cum suis: *Saul* cum majoribus & posteris ex Benjaminica tribu: *status* civilis & Ecclesiasticus Hierosolymorum à deportatione describitur: *emoritur* Saulus v. 13.

Rex David electus, felix bellator: *bellis* apti,

qui se Davidi adjunxerunt tempore exilii: *Uzam* occidit Deus, quum apprehenderet arcam: *Tyrus* rex in Davidem officiosus *v. 1. locus arca* à Davide destinatur.

Carmen in deportatione arcæ cantatum: *non templum* ædificare debuit David *v. 4. dona* Davidi ad juvandam structuram templi: *Syriq;* fugiunt à facie Joabi, & Ammonitæ à facie Abisæi: *gigas* quidam mōstrosus cum aliis duobus interficitur.

Dinumerat David populum per Joabum: *templum* ædificandi adjumenta procurata à Davide: *Levis*, Levitarum recensio: *ordo sacerdotum*: *Musica sacra* describitur.

Janitor, templi janitores: *legio*, legiones ordinariæ cum ducibus: *de Salomone* rege futuro monet David præfectos: * *vocat*, provocat suo exemplo David Israëlitarum ordines ad juvandam suâ liberalitate templi structuram.

* *Pro vocat potest etiam legi Deum, quem David v. 11. 12. describit ex attributis.*

Argumenta cap. lib. 2. Chronicorum.

	1	2	3	4	5
R	Ex sapiens,	opera,	locus,	ornamenta,	sacerdos,
	6	7	8	9	10
	Orat,	sacrificans,	audit,	adit,	juvenes,
	11	12	13	14	15
	Abstinet,	Æthiopes,	Abija fit,	Asa,	monetur,
	16	17	18	19	20
	Ad medicos,	nati,	Micha,	themis,	precibus,

B 7

21 22 23 24 25
 Joramus, latitans, Athalja, Joasus, Amasja.

26 27 28 29 30
 Usias, Jothan, Chiskia, pascha facit,

31 32 33 34 35
 Lucos, insultans, magicus, Josija, celebrat.

36
 Cyrus. Triginta sex numerata legas.

E X P L I C A T I O.

Rex sapiens Dei dono est Salomo: opera ad templi structuram: locus templi vers. 1. ornamenta templi intestina: sacerdos jussu Salomonis in sanctum sanctorum arcam intulit v. 7.

Orat Salomo coram congregatione v. 13. 14. sacrificans Salomo, domum Dei consecrat v. 5. &c. audit: exaudit Deus preces Salomonis v. 2. adit regina Sebæ Salomonem: juvenes præ senibus perperam audit Roboamus.

Abstinet Rehabeamus à bello in Israëlitas Dei jussu: Æthiopes cum Ægypti rege spoliant Hierosolyma: Abija fit rex, & prosperatur: Asa, invocata Dei ope, Æthiopes fundit: monetur Asa per prophetam, & reformationis operi instat.

Ad medicos Asa confugit, non requisito Deo v. 12. nati Asæ Josaphati pietas, qua patrem majorem Davidem sectatus est v. 3. Micha propter veritatem in odio est: themis, id est, jus & justitia in regno Josaphati: precibus obtinet Josaphatus victoriam contra Moabitas.

Jora-

Joramus mala agens, mala patiens: *latitans* sex annis *Joasus* in domo Dei: *Athalja* mortem vitam dignam appetit v. 15. *Joasus* vivente *Jojadâ* bonus; postea corruptus, à servis interimitur: *Amasja* elatus felici successu, it se perditum.

Usias sacerdotium invadens, leprâ percutitur: *Jotham* feliciter regnat: *Chiskia* succedens impio patri, restituit purum Dei cultum, cap. 28. & 29. pascha facit, convocato ad id Judâ & Israële.

Lucos & alia idololatra succiderunt: *insultans* *Hiskia* Sennacheribus, exercitu, & deinceps vitam, privatur: *magicus* *Manasses* respiscit: *Josija* pius rex est, celebrat pascha.

Cyrus favens populo Dei, templum reædificari jubet.

Argumenta cap. lib. Esdræ.

U¹ T² redeat, ³ populus, ⁴ festum, ⁵ hostes, ⁶ adificantes,
⁷ Ne noceant, ⁸ Esdræ, ⁹ sacra, ¹⁰ jugale, rei,

EXPLICATIO.

UT redeat populus Hierosolymam, permittit *Cyrus*: *populus* ascendens è captivitate, recensetur: *festum* tabernaculorum celebrant *Israëlita* reduces: *hostes* Judæorum frustra templi structuram conantur impedire: *adificantes* pergunt, contra vicinorum interpellationem.

Ne noceant vicini Israëlitis in templi structura, præcipit Darius: Esdram Artaxerxes subsidiis instructum Hierosolymam mittit: sacra peraguntur, id est, offeruntur sacrificia: jugale fedus, id est, conjugia Israëlitarum cum alienigenis, deplorat Esdra: rei violatæ legis de non ducendis alienigenis, resipiscunt.

Argumenta cap. lib. Nehemiæ.

¹ **L** ² *Uget, restaurat, structura, missile, lenit,*
⁶ *Obstant, ordo, datur lex, resipiscit, init,*
¹¹ *Sorte, sacerdotes, pravè commissa reformat,*
¹² *Hic tredecim capitum noscitur ergo liber.*
¹³

EXPLICATIO.

L *Uget* Nehemias, & orat: *restaurat* Hierosolyma populus animatus à Nehemia: *structura* describuntur: *missile* manu alterâ tenebat populus: altera agebat in opere *†.17.* *lenit* onera publica Nehemias, institutâ *σφοδραχθεία.*

Obstant hostes iterum ædificationi: *ordo* eorum, qui reversi erant Hierosolymam: *datur lex* ab Esdra: *resipiscit* populus post lectionem Legis: *init* fedus cum Deo.

Sorte ordinantur incolæ Hierosolymis: *sacerdotes* describuntur: *pravè commissa reformat* Nehemias, restituendo cultum externum, sabbathi sanctifica-

Etificationem, conjugiorumque puritatem.

Argumenta cap. lib. Estheræ.

A¹ *Bdicat*, ² *Estheram*, ³ *malus Haman*, ⁴ *se parat*, ⁵ *ira*,
⁶ *Annales*, ⁷ *pòst crux*, ⁸ *libera*, ⁹ *festus*, ¹⁰ *honor*,

EXPLICATIO.

A *Bdicat* Assuerus regno Vasthin: *Estheram* assumit, ut sit regina: *malus Haman* contra Judæos: *se* indicto jejunio *parat* Esthera, ut intercedat pro Judæis: *ira* Hamanis in Mardocheum, cui crucem de consilio uxoris parat.

Annales leguntur coram rege, unde occasio est honoris Mardochei: *pòst crux* sua cedit Hamani suspendendo: *libera* potestas à rege datur Judæis sui contra hostes defendendi: *festus* dies geminus, Purim, instituitur x. 21. &c. *honor* Mardochei.

Argumenta cap. lib. Jobi.

E¹ *Xternè*, ² *corpus*, ³ *maledicit*, ⁴ *justa*, ⁵ *medetur*,
⁶ *Spicula*, ⁷ *militia*, ⁸ *recta*, ⁹ *fatente*, ¹⁰ *preces*,
¹¹ *Mendacem*, ¹² *fastum*, ¹³ *sperarem*, ¹⁴ *perbreve*, ¹⁵ *justus*,
¹⁶ *Testem*, ¹⁷ *non sperans*, ¹⁸ *prava*, ¹⁹ *fides*, ²⁰ *reprobi*,
²¹ *Infelix*, ²² *carpit*, ²³ *servavi*, ²⁴ *abscondita*, ²⁵ *purus*,

42 ARGUMENTA LIBRORUM

	26	27	28	29	30
	<i>Facta Dei, variè, tecta, priorq; status,</i>				
31	32	33	34	35	
<i>Integer, affectat, Jobum reprehendit Elihu,</i>					
	36	37	38	39	40
	<i>Virtutes Domini,,, condita mira refert,</i>				
41		42			
<i>Quid balana, piè Jobus resipiscit, . In isto</i>					
<i>Dona quater numeres & duo membra libro.</i>					

EXPLICATIO.

EXternè: in bonis externis affligitur Jobus: *corpus* Jobi fit *ulcerosum*: *maledicit* Jobus diei ortus sui: *justa* Dei facta commemorantur. vide v. 17. *medetur* Deus idem, qui vulnerat v. 18.

Spicula Dei sibi impressa esse, queritur Jobus v. 4. *militia* dies mortali in terra v. 1. & c. *recta* corda Deus curat v. 6. *fatente* Jobo, Dei justitia narratur: *preces* Jobi ad misericordiam Dei.

Mendacem Jobum Sophar esse putat, & hoc nomine arguit v. 3. *fastum* reprehendit Jobus v. 1. & c. *sperarem* in Deo, etiam si me *enecaret*, ait Jobus v. 15. *per breve* tempus vitæ hominis: *justus* nemo hominum v. 14.

Testem meum ecce in cælis v. 19. *non sperans* Jobus vitam sibi restitutum iri: *prava* facta consequens merces: *fides* Jobi in Christo redemptore: *reprobi* seu improbi hominis conditio.

Infelix in hac vita non solus impius: quum *e-*
ciam

tiam filios suos Deus gravibus sæpe probet malis :
carpit Jobum Eliphazus: *servavi* viam Dei, ait Jo-
 bus versu 11. *abscondita* tempora judiciorum Dei:
purus quis comparatus Deo?

Facta Dei, creatio & gubernatio, describuntur:
variè & pii & impii affliguntur: *tecta* seu occulta
 Dei sapientia, 20. &c. *prior* q³ *status* Jobi felix cap.
 29. cum infelice cap. 30. comparatur.

Integer quomodo fuerit Jobus: *affectat* * Eli-
 hu sermonem responsionis cum propter Jobum,
 quod acrius justitiam suam assereret, tum propter
 tres amicos Jobi, quod ad rem non responderent,
 & tamen Jobum condemnarent versu 2. 3. *Jobum*
reprehendit Elihu, docens de Dei justitia cap. 33.
 revocans illum ad misericordiam Dei, ab obmur-
 murationibus eum avocans, proque eo orans cap.
 34. ad agnitionem sui & spem in Deum exhortans
 cap. 35.

* *Elihu causa melior quam ceterorum*: qui nec infra cap. 42.
 à Domino reprehenditur, ut ceteri. Vide collationem inter
 disputationem Jobi & amicorum, & hodiernas de sacra
 Cena contentiones in elencho sanae de Eucharistia doctrinae
 per Eliam Palingenium à p. 19 editionis Neap. 1583. usque
 ad 59.

Virtutes Domini omnipotentiam, justitiam &
 misericordiam describit Elihu cap. 36 37. *condita*
 à se *mira* opera refert Deus Jobo, ut eum instituat
 ad humilitatem, & pium de ipso iudicium, cap. 38.
 39. 40.

*Quid balena naturæ habeat? piè Jobus respiscit,
petens veniam delictorum à Deo.*

Argumenta Psalmorum.

¹ ² ³ ⁴ ⁵
Felix, rex, clypeus, faciei luce, maligni, Lib. 1. Psal.
⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰
Ossa, scrobem, lætens, spes peritura, leo,
¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵
Sicut avis, verbum, mortis, corruptio, civis,
¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰
Non linques, mundi, petra, revelat, equos,
²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵
Ut fornax, cur me?, pastor mihi, terra, juventa,
²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰
Integer, ut sedeam, ne trabe, vox, lacrymas,
³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵
Tabesco, felix, non vi, penuria, pugna,
³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰
Improbis, ut fœnum, plaga, silens, facere,
⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵
Commiserans, * cernis, vindex, mactatio, sponsa,
⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ * Lib. 2.
Si fremerent, rex est, morte, timere, sacrum,
⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵
Abiue, Doëgus, spectat, Deus adjuvat, alam,
⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰
Confidam, dentes, spica, canis, nihil est,

61	62	63	64	65	
Turris, si dives, vulpi, laqueum, benedicis,					
66	67	68	69	70	
Facta Dei, faciem, dona, siti, prospera,					
71	72	73	74	75	
Canitiē, Salomo, * prater te, insignia, faces,					* Lib. 3.
76	77	78	79	80	
Vindemiāt, reputo, tempore, redde, salus.					
81	82	83	84	85	
Intrita, iudex, habitacula, limine, jus pax,					
86	87	88	89	90	
Longanimis, Sion, ira, flagella, * dies,					* Lib. 4.
91	92	93	94	95	
Umbrā, cūm florent, resonent, videt omnia, vocem,					
96	97	98	99	100	
Dii vani, iusto, psallite, regnat, oves,					
101	102	103	104	105	
Jus, aresco, Deo benedic, res condita, fedus,					
106	107	108	109	110	
Judicium, * bonitas, strenua, dira, sede, * Lib. 5.					
111	112	113	114	115	
Facta Dei, largē, de pulvere, quid mare?, nasus,					
116	117	118	119	120	
Quid Domino, gentes, fidere, verba, Cedar,					
121	122	123	124	125	
Non dormit, lator, servi, vivos, stabili vi,					
126	127	128	129	130	
Cum cantu, frustra, vitis, arasse, vigil,					
131	132	133	134	135	
Non magnas, arcam, fratres, attollite, gentes,					
136	137	138	139	140	
Mira facit, Babylon, altus, ubiq, Pityas,					

141   142   143   144   145
Corripiat, mihi tu, non justus, cui Deus, amplas,
 146   147   148   149   150
Fide Deo, corvos, omnia, laude, sonent,

EXPLICATIO.

F*elix quisnam? v. 1. rex Ecclesiae Christus v. 6. clypeus tu es Jehova circa me, ait David: facies luce illustra nos Jehova, v. 7. maligni non consistunt coram Deo.*

Ossa mea conturbata sunt, ait David v. 4. scrobem fodit improbus, & cadet in eam v. 16. lactens laudum Dei præco est v. 3. spes pauperum non est peritura: sicut leo; in tugurio suo infidiatur pio improbus v. 9.

Sicut avis emigra è monte, dicunt hostes Davidi, v. 1. verbum Dei purum, ut argentum defæcatum septies v. 7. mortis dormitione ut non dormiam, exaudi me v. 4. corruptio hominum quanta? v. 1 & c. civis Ecclesiae quisnam verè? v. 1. & c.

Non linques animam meam in sepulcro, ait Dominus: mundi hujus filii hinc opulenti vers. 14. petra mea Jehova, & propugnaculum meum v. 3. revelat nox nocti scientiam v. 3. equos alii jactant; nos nominis Jehovæ Dei nostri recordamur, v. 8.

Ut fornax ignis disponuntur hostes Ecclesiae v. 10. cur me dereliquisti Deus mi? clamat Dominus pro nobis, v. 2. pastor mihi Jehova v. 1. terra est Jehovæ,

Jhovæ; & plenitudo ejus v. 1. *juventa* meæ peccatorum ne recordare v. 6.

Integer ambulo, ait David v. 11. *ut sedeam* in domo Jhovæ, hoc unum petii, v. 4. *ne trahere* me penes operarios iniquitatis v. 3. *vox* Jhovæ, id est, tonitru, quid efficiat v. 3. &c. *lacrymas* in lætitiã convertisti mihi Deus v. 12.

Tabescunt oculus & ossa mea v. 10. 11. *felix*, cui remissa peccata, v. 1. &c. *non vi* seu multitudine copiarum rex servatur; sed auxilium & scutum nostrum est Jhova v. 16. 20. *penuria* non est timentibus Deum v. 10. *pugna* Jhovæ contra impugnantes me, versu 1. &c.

Improbis & probis valde dissimilibus sunt studiis: *ut scænum* succiduntur malefici: *plaga* mea tanta, ut propinqui mei è longinquo absistant v. 12. *silens* sum Domine, quia tu fecisti v. 10. *facere* voluntatem tuam, Deus mi, delector, ait Christus mediator v. 9.

Commissersans afflictos, beatus v. 2. &c. *cervus* ut glocitat ad alveos aquarum; sic anima mea ad Deum v. 2. *vindex* esto Deus, vindica me à gente non benignâ, versu 1. *maçtatio* ut est pecudum; sic piorum afflictio, versu 12. *sponsa* Christi, Ecclesia, sponso adducta.

Si fremerent undæ, non timeremus, v. 3. 4. *rex* est Jhova supra totã terrã v. 3. *morte* non afficimur Deo inscio; qui Deus noster est in seculum, & ad mortem usque nos deducet v. 15. *timere* noli mala

& divites, Deo fretus, *ψ*. 6. 17. *sacrum*, id est, sacrificium quod Deo placet, est laus ejus, *ψ*. 14. 23.

Ablue me ab iniquitate, canit David resipiscens *ψ*. 4. *Doëgus* malevolus in Davidem, non tamen impediēt, quin ipse ut oliva floreat: *spectat* Jehova è cælis hominum mores *ψ*. 3. *Deus adjuvat* me, ait David, *ψ*. 6. *alam* columbæ ô si quis daret, ad effugiendum hostes, *ψ*. 7.

Confidam ego in te, qua die timebo *ψ*. 4. *dentes* hostium Davidis, hastæ & sagittæ *ψ*. 5. *spica* fiat sagitta, non penetratura me, seu nocitura mihi *ψ*. 8. *canis* instar ganniant hostes *ψ*. 15. *nihil est* auxilium humana *ψ*. 13.

Turris robusta adversus inimicum Deus *ψ*. 4. *si dives* evadas, divitiis ne apponas animum *ψ*. 11. *vulpi* præda erunt hostes Ecclesiæ *ψ*. 11. *laqueum* abscondunt irretiendis piis impii *ψ*. 6. *benedicis* germi ni terræ, ô Deus, *ψ*. 11.

Facta Dei videte *ψ*. 5. *faciem* suam Deus illustret erga nos *ψ*. 2. *dona* ascendens in sublime dedit Christus hominibus *ψ*. 19. *siti* meæ sedandæ dant acetum *ψ*. 22. *propera* ad auxilium meum Jehova, versu 2. 6.

Canitiem ad usque ne derelinquas me *ψ*. 18. *Salomo* ut regnet feliciter, orat pater: *præter te*, Deus, nullo delector in terra, versu 25. *insignia* nostra non videmus, *ψ*. 9. *faces* bibent omnes improbi, versu 9.

Vindemiæ Deus spiritum antecessorum *ψ*. 13.
reputo

reputo tempora inde ab antiquitate *ψ. 6.* *tempore* à
prisco facta Dei commemorantur: *redde* vicinis
opprobrium *ψ. 12.* *salus* plena afferatur nobis à
Deo *ψ. 3.*

Intrita lacusculo liberatæ manus populi ex Æ-
gypto educti, *ψ. 7.* *judex* terræ, Dei nomine hono-
ratus quid agere debeat: *habita*cula Dei possidea-
mus nobis, dicunt hostes *ψ. 12.* *limina* domus Dei
eligo præ tentoriis improbitatis v. 11. *jus* pax: justi-
tia & pax osculabuntur se v. 11.

Longanimis Deus, *ψ. 15.* *Sion* diligitur à Deo *ψ. 2.*
* *ira* Dei exercita in Ecclesiã, multis malis immi-
fis. *flagella* Dei aliter in hostes, aliter in filios *ψ. 24.*
34. *dies* nostros numerare doce nos, ut inducamus
animum sapientem *ψ. 12.* *umbrâ* omnipotentis te-
ctus, est tutus *ψ. 1.* *quum* florent improbi, perdun-
tur, *ψ. 8.* *resonent* flumina: solium Dei stabile est
ψ. 2. 3. *videt omnia* Deus *ψ. 9.* *vocem* Dei si audie-
ritis, ne obduretis animum vestrum *ψ. 8.*

* *Psal. 88.* *Parvum Chronicon.*

Dii vani gentium v. 5. *justo* lux est lata, & rectis
animo lætitia v. 11. *psallite*, cantate, clangite Deo:
regnat Jehova, commoveantur populi v. 1. *oves*
pastus Dei sumus v. 3.

Jus & benignitas regię virtutes v. 1. *aresco* ut
herba: Deo *benedic* anima mea, & ne obliviscere
beneficiorum ejus v. 1. 2. *res condita* à Deo recen-
setur: *fedus* suum servat Deus v. 8. &c.

Judicium exercuit Pinchafus v. 30. *bonitas* Dei

C

manet in seculum: *strenua* faciamus in Deo, & ipse proculcabit hostes nostros *ps.* 14. *dira* vota Davidis in hostes: *sede* ad dextram meam, dixit Dominus domino meo.

Facta Dei magna exposita iis qui delectantur illis, v. 2. *largè* dat egenis bona *ps.* 5. *de pulvere* erigit Deus tenuem: *quid mare* erat tibi, cur fugeres? ex eunte Israël ex Ægypto v. 5. *nasus* diis gentium est, & non odorantur v. 6.

Quid Domino rependerem? omnia ejus beneficia superant me v. 12. *gentes*, laudate Jehovam *ps.* 1. *fidere* Jehovâ melius est, quàm ullo homine v. 8. *verba* Dei quàm habeant in malis leniendis & propulsandis efficaciam v. 50. *suaviora melle* vers. 103. *Cedar* habet Davidem exsulem; id est, apud Cedarenos exsulat.

Non dormit custos Israël v. 4. *letor*, quòd dicitur mihi, Domum Jehovæ adeamus v. 1. *servi* oculi ut spectant herum, ita nostri oculi Jehovam v. 2. *vivos* absorbuissent nos hostes, nisi Jehova adfuisset nobis v. 2. 3. *stabiliti* ut mons Sion, qui confidunt Deo, v. 1.

Cum cantu metunt, qui seminarunt cum lacrymis v. 5. *frustra* laborant ædificatores, nisi Jehova ædificet domum v. 1. *vitis* instar fructiferæ erit uxor timentis Deum v. 3. *arasse* hostes super tergum suum, queritur Psaltes, v. 3. *vigil* ut matutinum expectat; ita David Deum v. 6.

Non magnas aut arduas res sum aggressus v. 1.

ARCAM

urcam donec deduxerit David in locum suum
non est daturus somnum oculis suis v. 2. 3. *fratres*
amœnum est habitare unâ. *attollite* manus vestras
sanctè Terri Jehovæ v. 2. *gentes* cedere fecit Deus
populo suo v. 10. &c. vanos habent deos v. 15.

Mira facit opera magna solus Deus v. 4. *Baby-*
lon vastanda, ad cujus flumina flentes sedebant Is-
raëlitaè v. 8. 1. *altus* sit licèt Jehova, tamen depres-
sum respicit v. 16. *ubiq;* est Deus: *Ptyas* sicut vene-
na spuit; ita hostes Davidis v. 4.

Corripiat me justus; unguentum erit præstan-
tissimum v. 5. *mihitu* Deus es receptus, quum ne-
mo curat vitam meam v. 5. 6. *non justus* coram te
ullus vivens v. 2. *cui Deus* est Jehova; ille populus
est beatus v. 15 *ample* bonitatis Dei memoriam e-
ruet generatio generationi v. 9.

Fide Deo, cui fidens beatus est v. 5. *corvos*: pul-
los corvorum Deus pascit v. 9. *omnia* laude so-
nent: *laude* sonent omnia: *sonent* omnia laude.

Argumenta Proverbiorum Salomonis.

1 2 3 4 5
UT sapias, D O M I N U S, ne fidito, lux via, castè,
6 7 8 9 10
Formicam, jecori, maxima, facta, piger,
11 12 13 14 15
Justus, qui pacem, virgam, fiducia, lati,
16 17 18 19 20
E astus, qui justum, primus, in are, puer,

²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵
 Cor regis, nomen, vinum va, cum cadit, osor,
²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰
 Ad vomitum, vulnus, qui pavet, ira, cibo,
³¹
 Fœmina virtutis cultrix; Proverbia regis
 Denat ter ac unum dant tibi lecta caput.

EXPLICATIO.

UT sapias, Proverbia sunt scripta v. 2. &c. Domi-
 nus Jehova dat sapientiam v. 6. ne fidito intel-
 ligentiæ tuæ, sed fiduciam habe in Jehova: lux ve-
 lut est via justorum; velut lux, inquam, magis ma-
 gisque augetur, v. 18. castè vive, fugiens extrane-
 am, fontibus tuis contentus v. 3. 5.

Formicam adi, ô piger, aspice vias ejus, & sape,
 v. 6. *jecori*, culter est, mulier impura, v. 23. *maxima*
 sapientia, SERMO ille Dei, describitur hoc capite:
facta seu opera sapientiæ summæ, v. 1. &c. *piger*
 mittentibus ipsum, ut acetum dentibus, & fumus
 oculis, v. 26.

Justus ex angustia liberatur, & devenit impro-
 bus in locum ejus v. 8. *qui pacem* consulunt, lætitiâ
 fruuntur, v. 19. *virgam* qui cohibet, odit filium,
 v. 24. *fiducia* valida est in reverentia Jehovæ, qui
 filiis suis est receptui v. 26. *lati* animo dies, convi-
 vium jure, v. 15.

Fastus ante confractionem est v. 18. *qui justum*
 condemnat, aut improbum absolvit, abominatio
 Jehovæ

Jehovæ est, versu 15. *primus* in lite, justus videtur donec adveniente proximo ejus, pervestiget illum judex, versu 17. *in are* quasi vult esse Deus iis, qui benefici in pauperes existunt, versu 17. *puer* etiam se cognoscendum præbet actionibus suis, versu 11.

Cor regis est in manu Jehovæ v. 1. *nomen* optatius est divitiis, vers. 1. *vinum* sectantibus va v. 19. *cum cadit* justus septies, exsurgit tamen v. 17. *os for* si tuus esuriat, ciba eum, v. 21.

Ad vomitum ut redit canis; ita stultus iterat stultitiam suam v. 11. *vulnus* amici fidele; deprecanda verò oscula osoris v. 6. *qui pavet* jugiter, beatus homo; qui autem obdurat animum suum, ruet in malum, v. 14. *ira*, contentionis causa est v. 22. *cibo* demensi mei ale me, v. 8.

Fœmina virtutis cultrix, seu strenua, describitur.

Argumenta Ecclesiastæ.

¹ **N** ² *On nova, lætitiã, tempus, bona querere, lætè,*
³ ⁴ ⁵
⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰
Divitia, sapiens, subdite, forte, modus,
¹¹ ¹²
Da septem, juvenis moderetur gaudia sanctè,
Terna quater regis concio membra legit.

Non nova res est sub Sole v. 10. *letitiam* sapientiam præviâ Deus dat v. 27. *tempus* suum cuique est v. 2. *bona* quarere caduca, vanitas est, v. 4. *laute* sive late vivere & temperanter, pars est temporariae felicitatis, v. 18. 20.

Divitia, sine usu, vanitas, v. 2. *sapiens* ne tibi videtur nimium, v. 16. *subdite* observa regis præstitutum pro ratione juramenti Dei, v. 1. *forte* pectus, minus est sapienti, id est, sapientia robore melior est v. 18. *modus* etiam regi in cibo & potu servandus v. 14. 16.

Da septem aut etiam octo, quum nescias, quid futurum sit mali super terram: *juvenis* moderetur gaudia sanctè. Nam omne opus Deus adducet in iudicium, cum omni re occultâ, sive bonum sive malum.

Argumenta Cantici Canticorum.

¹ **S**²ubnigra, ³ pulchra ⁴ veni, ⁵ quasi ⁶ vi, ⁷ clausa, ⁸ columba.
Luna, botri, fructus, Cantica bina quater.

EXPLICATIO.

Subnigra Ecclesia sponsa Christi ex afflictionibus in hac vita v. 6. *pulchra veni*, dicit Christus Ecclesiae.

clesiæ, quam pulchritudine justitiæ suæ induit, *ψ.*
 10. *quæsiui*, ait Ecclesia, eum, quem amat anima
 mea *ψ.* 1. *clausa* scaturigo Ecclesia, fidem Christo
 servans, non aditum præbens Diabolo *ψ.* 12. *co-*
lumba mea aperi mihi, ait Christus Ecclesiæ, à qua
 se verâ fide vult excipi, *ψ.* 1.

Luna Ecclesia, pulchritudine, quam accipit à
 Christo Sole justitiæ *v.* 7. *botri* * velut vitis, ubera
 Ecclesiæ, unde lacte sinceritatis filios suos alit *ψ.* 8.
c. 7. distinct. Junian. *fructus* ex vinea rediens pacis
 regi, vero Salomoni, Christo *v.* 4. 5.

* *Si vis, secundum vulgatam distinctionem lege,*
Cypros, pernoctemus ad cypros, v. 1. c. 7.

Argumenta Esaia.

1	2	3	4	5
B	O	s	,	i
n	i	n	l	u
c	e	d	e	i
,p	r	o	c	y
c	l	a	d	e
,g	e	r	m	e
n	,u	t	u	v
a	s	,n	o	n
o	n	s	i	g
n	u	m	,l	e
x	,p	u	e	r
,A	s	s	y	r
i	u	s	,p	r
e	s	t	e	r
,V	i	r	g	u
l	a	,t	e	c
e	l	e	b	r
o	,m	o	e	r
e	n	s	B	a
b	y	l	o	n
i	a	,p	r	e
s	t	e	r	,M
o	a	b	i	,S
en	n	a	c	h
o	e	r	i	b
e	,P	h	a	r
o	,D	u	m	o
,J	u	d	a	,T
y	r	i	u	s
,v	a	c	u	a
t	i	o	,l	a
u	d	e	,F	i
d	i	t	e	,n
o	n	s	a	p
i	e	n	s	,e
b	r	i	a	,c
l	a	u	s	,m
a	,C	.	4	r

C. 4r

31	32	33	34	35
<i>Adjutus, vitio, consumens, ira, remissas,</i>				
36	37	38	39	40
<i>Rabsacen, hamum, flet, sua vasa, duplum,</i>				
41	42	43	44	45
<i>Auxilior, per aquas, ego deleo, sculptile, Cyro,</i>				
46	47	48	49	50
<i>Ad senium, duplex, primus, alumna, manus,</i>				
51	52	53	54	55
<i>Horroris, pulcher pes, plaga, marita, venite,</i>				
56	57	58	59	60
<i>Sabbatha, pax non est, pasce, maligna, gregis,</i>				
61	62	63	64	65
<i>Unxit, justitia, calcavi, fictor, adhuc dum,</i>				
66				
<i>Vermis, Amoz & us sena dat undecies.</i>				

EXPLICATIO.

BOs agnoscit possessorem suum: Israël non agnoscit, vers. 3. *in luce Dei ambulemus* vers. 5. *pro cyclade* erit cinctus cilicii, vers. 25. *germen Jehovæ gloriæ* erit superstitibus Israël v. 1. *ut uvæ* cederet vinea, exspectavi; & edidit labruscas v. 4.

Sanctus, sanctus, sanctus Jehova exercituum vers. 3. *non petam signum*, ait Achazus vers. 12. *lex & testimonium*, non Pythones consulendi, v. 19. 20. *puer natus est nobis* v. 6. *Assyrius* virga iræ Dei, vers. 5.

Virgula prodibit è trunco succiso Jessæ vers. 1. *te celebros* Jehova, quia irâ aversâ consolaris me v. 1. *mærens Babylonia* erit, Persis & Medis ipsam afflicturis:

Eturis: & fastum Babylonii dejecturis, cap. 13. & 14. *prester* volans contra Palæstinos erit Ezechias vers. 2.

Moabi calamitas, *Syria* onus: *Sennacheribe* tibi & *Æthiopibus* populi Dei hostibus malum: *Pharo*: *Ægypto* æumnæ incubituræ, & *Æthiopibus*, cap. 19. & 20.

Dumæ Edomeæ: *Judææ* luctus venturus: *Tyriis* onerosa prophetia destinata: *vacuatio* terræ futura v. 1. & c. *laudes* de improbis deturbatis, & collatis in Christo beneficiis in electos.

Fidite Jehovæ usque in sempiternum v. 4. *non sapiens* est populus; idcirco non miseretur ejus qui fecit ipsum, vers. 13. *ebria* Ephraïmi terra vers. 1. & c. *clausa* prophetia seu obsignata cæcis Judæis v. 10. 11. & c. *mali* comminatio, malis seu contumacibus filiis v. 1.

Adjutor corruet, & cadet *adjutus* v. 3. *vitio* nomen virtutis non indetur amplius v. 5. *consumens* ignis Jehova est v. 14. *ira* Jehovæ describitur v. 34. *remissas* manus confirmate, & genua labantia fortificate v. 3.

Rabfacen mittit Sennacheribus Hierosolyma, ubi fastum suum eructat v. 2. *hamum* meum ponam in naso tuo, & reducam te viâ illâ per quam venisti, ait Dominus de Sennacheribo v. 29. *flet* in morbo Ezechias v. 3. *sua vasa* ostentat Ezechias regi Babylonio v. 2. *duplum* accepit Hierosolyma pro peccatis suis v. 2.

Auxilior tibi, ait Dominus, ne timeto, *ψ*. 10. *per aquas* quū transis, adsum tibi, ne inundent te *ψ*. 27. *ego deleo* defectiones tuas propter me *ψ*. 12. *sculptile* qui fundit, ad nullam utilitatem fundit *ψ*. 5. Caput est de vanitate idololatrarum. *Cyros* adfuturus Deus propter populum suum *ψ*. 1. 4. &c.

* *Jun. cap. 43. Si vis, substitue, mea laus non dabitur alii, c. 42. v. 10.*

Ad senium usq; portaturus sum, ait Jehova *ψ*. 4. *duplex* miseria Babylonix uno die obventura, *orbitas* & *viduitas* *v. 9. primus* ego sum & *ultimus*, ait Dominus *v. 12. alumna* regum erit Ecclesia *ψ*. 23. *manus* mea non est brevior, quā ut redimat, *versu 2.*

Horroris poculum bibisti, *crassamentum* ejus bibent hostes tui, ait Dominus ad Ecclesiam *ψ*. 17. 22. 23. *pulcher pes* evangelizantis & pronuntiantis pacem *ψ*. 7. *plaga* pro nostris peccatis Christo imposita: *marita* Dei mariti Ecclesia *ψ*. 5. *venite* ad aquas, comparate absque pecunia *ψ*. 1.

Sabbatha observans, beatus *ψ*. 2. *pax* non est improbis *ψ*. 25. *pasce* esurientem, & tege nudum, *ψ*. 7. *maligna* facta disternant inter vos & Deum vestrum *ψ*. 2. *greges* gentium ad Christum accedent.

Unxit me Jehova ad evangelizandum mansuetis, ait Christus *ψ*. 1. *justitia* pallio amicitia me Jehova, ait Ecclesia *ψ*. 1. *calcavit* torcular solus *ψ*. 3. *frator* noster es Deus, nos lutum sumus *ψ*. 12. *adhuc dum* loquuntur, exaudiam *ψ*. 24.

Vermis.

Vermis impiorum Dei desertorum non morietur, v. 24.

Argumenta Jeremiae.

¹ ² ³ ⁴ ⁵
O Llam, cisternas, scortans, cor, crimina vestra,
⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰
 Non non, ter templum, crus, sapiens, timeas,
¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵
 Renum, succedit, tenebras, ne temnito, plaga,
¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰
 Majores, fidens, vas, puer igne, dies,
²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵
 Vita, justitiam, pastores, ficubus, ira,
²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰
 Memisit, lorum, ferrea, scripta, modum,
³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵
 Foedus pango, Deus, germen, tradere, Rechabi,
³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰
 Exussit, fovea, rex, capitur, remanet,
⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵
 Ismael, ora, falsum, caelestia, magnus,
⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰
 Ægypto, Tyriis, fraude, bibes, Babylon,
⁵¹ ⁵²
O Babylon, Joachin, Decies ita quina duoq;
 Hic Anathothaus membra propheta refert.

EXPLICATIO.

O Llam ferventem videt Propheta, indicem maliab Aquilone erupturi v. 13. 14. cisternas, quæ

non capiunt aquas, foderunt sibi populus meus, me, aquarum perennium scaturigine, derelicto, ait Dominus v. 13. *scortans* Israël & Juda, spirituale conjugium rumpens: *cor* circumcidite v. 4. *crimina vestra* cohibent bonum à vobis v. 25.

Non ambulabimus per viam boni: *non* attendemus ad sonum tubæ, dixerunt Judæi v. 16. 17. *ter templum* jactant Judæi hypocritæ v. 4. *grus* observat tempus adventus sui: populus meus non noverrunt jus v. 7. *sapiens* ne gloriator in sapientia sua: *timeas* Deum, & non signa cælorum v. 7. 2.

Renum & cordis probator, justissime judex, revelavi tibi causam meam v. 20. cur *succedit* via improborum? v. 1. *tenebras* quum nondum effecerit, cedite Jehovæ Deo vestro gloriam v. 16. *ne temnito* propter nomen tuum solium gloriæ tuæ, ne irritum facito fedus tuum nobiscum, v. 21. *plage* quatuor v. 3.

Majores vestri vobiscum bona acceperunt, mala fecerunt: vos pejus fecistis v. 12. 15. *fidens* homine, maledictus; *fidens* Deo, benedictus v. 5. 7. *vas* figulus frangens pro arbitrio, typus juris Dei in populum suum v. 4. 6. *puer igne* combustus; Baali filios suos sacrificarunt Judæi, quod objicitur iis v. 5. *dies*, quo genitus fui, sit maledictus, ait Jeremias v. 14. 15.

Vita & viam & viam mortis propono vobis v. 8. *justitiam* & jus exerceto v. 3. *pastores* populi mali, & corruptores ejus: *ficubus* bonis & malis figuratur Ecclesiæ instauratio, & novi regis & populi impii deportatio: *ira* poculum gentibus à Deo alienis bibendum v. 17.

Me

Memisit Jehova ad prophetandum contra hanc domum. Nunc igitur bonas efficite vias vestras, ait Propheta v. 12. 13. *lorum*, typus, quòd collo finitimarum Judæis gentium Nebucadnezar sit vincula & lora impositurus, id est, eis dominaturus, v. 2. 3. &c. *ferrea* lora loco ligneorum sibi comparat Propheta, v. 13. &c. *scripta* ad Judæos in captivitate epistola Jeremiæ: *modum* in te castigando sum adhibiturus, ait Dominus v. 11.

Fœdus pango novum v. 30. &c. *Deus* describitur à proprietatibus & effectis v. 18. &c. *germen justum* Davidi ut efflorescat faciam, ait Jehova v. 15. *tradere*, tu rex Sedechia, in manum regis Babylonix v. 3. *Rechabi* posterorum abstinentiâ à vino, arguitur Judæorum inobedientia erga Deum.

Exussit Jehudis coram Jehojacimo volumen Prophetæ Jeremiæ: *fovea* immissus est Jeremias: *rex* Sedechias petit à Jeremia verbum Jehovæ v. 14. *capitur* rex & abducitur excæcatus: *remanet* Jeremias in Judæa v. 6.

Ismaël occidit Gedaljam: *ora* pro nobis Jehovam, ut indicet nobis viam qua ambulemus, ajunt principes & populus relictus; & tamen, quum consilium orando impetrasset Propheta, obedire recusant: *falsum* loqueris, dicunt quidam superbi contra Jeremiam loquentem ex ore Dei v. 2. *caelestia*, id est, stellas veneratis sibi bene fuisse, ajunt in Ægypto Judæi v. 17. *magnas* res tu tibi quæreris, totâ terrâ destructâ, jubet Deus dici Barucho, v. 5.

Ægypto clades eventura: Tyriis & vicinis mala obventura: fraude qui facit opus Jehovæ, maledictus v. 10. bibes Edomæ poculum iræ v. 49. Babylon capietur v. 2.

O Babylon submergeris v. 64. Joachin ab Evilmerodacho ad regiam dignitatem evehitur, versu 31. &c.

Argumenta Lamentationum Jeremiæ.

¹ **J**²ustus, quos ³palmis, ⁴bonus est, ⁵latare, memento, &
Lamentabiliter quinq; propheta canit.

EXPLICATIO.

Justus est Jehova v. 18. quos palmis gestabam & Jeducabam, hos inimicus meus consumit v. 22. bonus est Jehova expectantibus ipsum; animæ requirenti ipsum v. 25. latare filia Edomi: etiam ad te transiturum est poculum v. 21. memento Jehova nostri: intueri & aspice opprobrium nostrum.

Argumenta Ezechielis.

¹ **Q**²uattuor, ³haud timeas, ⁴speculator, ⁵stercoris, igne,
⁶stercoreos, ⁷gladius, ⁸reptile, ⁹signa, ¹⁰rotæ,
Cor unum

11 12 13 14 15
 Cor unum, migra, pulvillos, pessima, vitis,

16 17 18 19 20
 Scortata es, regem, morte, leana, dedi,

21 22 23 24 25
 In bivio, an causam?, nupta, mea mortua, Rabbam,

26 27 28 29 30
 O Tyre, mercatrix, rex, Apria, spolium,

31 32 33 34 35
 Assyrium, Ægypto, delector, pastor, Edomi,

36 37 38 39 40
 Cor dabo, perflato, Gog, Magog, alma domus,

41 42 43 44 45
 Ostia, post plagas, altare, Levita, parabit,

46 47 48
 Elixant, per aquas, nomina tum tribuum,

EXPLICATIO.

QUattuor animalia angelos suis ministeriis per
 omnes mundi partes expeditos significantia:
 haud timeas ut eloquaris verba mea ꝯ. 6. 7. specula-
 tor datus es domui Israël ꝯ. 2. stercoris humani ad
 orbem placentam jubetur parare Propheta, ut sit fi-
 gura immundi cibi, quem inter gentes Judei essent
 comesturi, ꝯ. 13. igne tertiam partem pilorum Pro-
 pheta comburere jubetur ꝯ. 2. in signum iudicio-
 rum Dei, de quibus ꝯ. 12.

Stercoreos inter deos confossi idololatræ jace-
 bunt ꝯ. 13. gladius foris: pestis & fames intus ꝯ. 15.

reptile immundum & stercorei dii in pariete expressi, typus foedissimæ à populo exercitæ idololatricæ v. 10. *signa* impressa piis, ut quibus parcendum sit, ne pereant, v. 4. *rota* quatuor, angelorum recta & expedita obsequia significantes: quibus quasi devehunt Dei judicia & beneficia in mundum, vers. 9.

Cor unum indam congregato iterum populo, ait Dominus, v. 19. *migra* de die ante oculos populi, paratis instrumentis migrationis, ait Dominus, deportationis typum proponens Ezechieli v. 5. *væ pulvillos* confuentibus pro axillis, v. 18. *peffima* judicia quatuor: gladium, famem, bestias malas & pestem, Deus comminatur v. 21. *vitis* lignum ut comburitur: ita ignis consumpturus Hierosolyma.

Scortata es gens Judaica turpiter v. 15. *regem* Jechoniam rebellantem in Babylonia moriturum, Dominus comminatur v. 16. *morte* afficietur anima quæ peccat: *leana* educans catulos suos, allegoricè regina Judæorum malè instituens filios suos: *dedi* populo statuta, sabbatha, terram affluentem lacte & melle, v. 11. 12. 15. at ille rebellavit contra me v. 13. &c.

In bivio rex Babyloniæ divinationibus utens, dirigetur contra Hierosolymam v. 26. 27. *an causam* ageres civitatis sanguinariæ? v. 2. *nuptæ* Aholia & Aholiba, id est, Ecclesia Israëlitica & Judaica scortatæ simul: *mea mortua* est uxor, scribit Propheta, typus gloriæ populi illius morituræ v. 18. 21.

Rabbam

Rabbam Ammonitarum metropolin redigam in habitaculum camelorum v. 5.

O *Tyre*, ecce me contra te v. 3. *mercatrix* populosissima *Tyrus*, fabula futura, v. 3. &c. *rex* Tyri superbus, in summum opprobrium dejiciendus v. 12. &c. *Apria* Ægyptii regis clades: *spolium* Ægypti pro mercede expugnatae Tyri habebit *Nebucadnezar* v. 30.

Assyrium ecce dejeci; ita & te Ægyptium v. 9. 10. *Ægypti* fastum vastabit *rex* *Babyloniae* v. 11. 12. *delector*, quum revertitur impius à via sua, ut vivat v. 11. *pastor* pascens se, non gregem: Deus erit benignus pastor gregis sui: *Edomi* Judæis adversi calamitas.

Cor dabo novum vobis 26. *perflato* interfectos ut vivant, jubet Dominus ut *Propheta* imperet vento v. 9. *Gog* affligetur & *Magog*: *alma domus*, templum Dei, id est, *Ecclesia* describitur, alens verbo Dei filios suos.

Ostia jam dictæ domus v. 13. &c. *post*, id est, deinde *plagas*, hoc est, regiones seu partes ad Ortum, Occasum, Meridiem, Septentrionem mensus est angelus: *altare* describitur v. 15. 16. *Levita*: sacerdotes in templo ministraturi: *parabit* sacrificium princeps ipse pro se v. 22.

Elixant: coquunt munus sacerdotes v. 20. *per aquas* in visione traduxit mensor Angelus *Prophetam* vers. 4. *nomina tum tribuum* postremo recensentur.

Argumenta Danielis.

¹ **D** ² *Entur aqua,* ³ *regnū,* ⁴ *fornax,* ⁵ *exscindite,* *Pharſin,*
⁶ *In foveam,* ⁷ *antiquus,* ⁸ *cornua,* ⁹ *fossa,* ¹⁰ *sonus,*
¹¹ *Rex Austri,* ¹² *multos splendebunt justificantes,*
Vaticinans Daniel bis tibi sena canit.

EXPLICATIO.

D *Entur aqua* & legumina nobis, dicebat Daniel promo, studiosus servandæ Legis v. 12. *regnum* quadruplex Ecclesiam infestaturum, usque dum Christus advenerit, rex ille sempiternus: *fornax* ignis frustra accensa comburendis tribus sociis Danielis: *exscindite* arborem istam, ait vigil, id est, angelus, de Nebucadnezare v. 14. *pharſin*, id est, dividentes, scilicet sunt, regnum tuum, ô Belsazar. Ita scribebat manus in pariete, Mené mené thekél upharsín, id est, numeravit, numeravit, appendit, & dividentes: scilicet sunt, v. 25, alluditur ad Persas. vide v. 28.

In foveam leonum projecerunt Danielem v. 17. *antiquus* dierum, id est, æternus pater, dominatum perpetuum dat filio suo v. 13. 14. *cornua* duo alta Medorum & Persarum v. 3. 20. *fossa* quum erit ædificata & platea in angustia temporum, post septimanas 62 morietur Christus v. 25. 26. *sonus* verborum viri in visione sopore opprimit Danielem, versu 9. Rex

Rex Austri, id est, Ægypti, Philopator, pugnabit contra regem Aquilonis, id est, Antiochum Magnum, & copias ejus fundet, v. 11. *multos splendebunt justificantes*, qui docendo ad justitiam alios adduxerint, splendebunt ut stellæ in sempiterna secula.

Argumenta Hoseæ.

¹ **S** ² *Cortum*, ³ *non Baal*, ⁴ *sine rege*, ⁵ *juvenca*, *putredo*,
⁶ *Non holocausta*, ⁷ *malum*, ⁸ *templa*, ⁹ *domo*, ¹⁰ *statuis*.
¹¹ *Ægypto*, ¹² *calcem*, ¹³ *pestes*, ¹⁴ *offerre juvencos*.
Bis septem Hoseas membra Prophetæ capit.

EXPLICATIO.

S *Cortum* assume tibi, ait Dominus Prophetæ, ad representandum impuritatem & ingratitude- nem populi. *non Baal*, non commemorabitur amplius Baal, v. 17. *sine rege* & sacrificio multis diebus desidebunt Israëlita, v. 4. *juvenca* velut refractaria, refractarius est Israël v. 16. *putredo* fui Jehudæ, & tinea Ephraïmo, ait Dominus v. 12.

Non holocausta tam me delectant, atq; benignitas, ait Dominus v. 6. *malum* culpæ & pœnæ Israëlitarum: *templa* exstruxit Israël, oblitus opificis sui v. 14. *domo* meâ expellam Israëlitas, ait Dominus, v. 15. *statuis* benefacit Israël, v. 1.

Ægypto evocavi filium meum *v. 1. calcem* fratris sui in utero tenuit Jacobus *v. 4. pestes tuæ, ô mors, ubi? v. 14. offerre juvencos* volumus labiis nostris *v. 2.*

Argumenta Joëlis.

¹**B** ²*Ruchos, effundam, disceptem judice dextra,*
³*Hæc tria Joëlis sunt perarata manu.*

EXPLICATIO.

B *Ruchos, consumtores terræ nascentium, immiserat Dominus v. 4. effundam spiritum meum super omnem carnem v. 28. ut disceptem judice dextra, congregabo omnes gentes, ait Dominus v. 2.*

Argumenta Amos.

¹**R** ²*Abba, potens, amplas, non est conversio, luctus,*
³⁴⁵*Josephi, gladio, verba Dei profugus,*
⁶⁷⁸

EXPLICATIO.

R *Abba* consumetur igne *v. 14. potens* non liberabit se ipsum, sed nudus fugiet die iræ Dei *v. 11. 12. 13. amplas* domos defecturas, dictum Jehovæ *v. 15. non est conversio* Israëlitarum, etiam si gravibus malis ad resipiscentiam eos Deus sollicitaverit *v. 11. &c. luctus* Israëlitis & Judæis, quòd non quaesiverint bonum, *v. 14. 15. 16.*

Jose-

Josephi confractionem non dolentes v. 6. *gladio* cadent filii tui & filia tua, ait, ex Dei decreto, *Amosus* Amasiae ipsum conpirationis falso accusanti, & divinas comminationes elevanti v. 17. *verba Dei profugus* quæret, qui ea jam contemnit, v. 11. 12.

Argumentum Obadiae.

S *In idum stellis inferres, dejicerem te,*
Unius Obadja summa dat hoc capitulis.

EXPLICATIO.

S *In idum stellis inferres, dejicerem te:* dictum *Jehovæ* de Edomæa, v. 4.

Argumenta Jonæ.

I ¹*N mare, vota dedit, credunt, exaruit herba,*
²³⁴*Hac typicus Jonas bis tibi bina notat.*

EXPLICATIO.

I *N mare* projectus *Jonas* v. 13. *vota dedit*, id est, oravit *Jonas* in ventre ceti: *credunt* *Ninivita* v. 6. *exaruit herba* ricinus, qui obumbrabat *Jonam* v. 6.

Typicum *Jonam* dico; quia fuit typus *Christi* Domini sepulturæ & resurrectionis; ipso *Domino* docente *Matth. 12. v. 39. 40.*

Argumenta Michæ.

H ¹²³⁴⁵*Æredem, stillent, rapientes, mons, in Ephrata,*
⁶⁷*Quæ bona, ne casu gaude inimica meo,*

Hæredem adducam tibi, ô habitatrix Maresæ
 v. 15. *stillent*, isti scilicet pseudopropheteꝝ omnia
 carni jucunda concionantes. Stillare est prophe-
 tare, quasi stillas singularis sapientiæ in aliorum
 aures & corda demittere. *rapientes*: rapientes cu-
 tem miserorum ab ipsis, quid vicissim passuri v. 2.
 &c. *mons domus Jehovæ* (id est, Ecclesia ultimis
 temporibus) elatus erit supra colles, ut confluant
 ad eum populi v. 1. *in Ephrata* minima est Bethle-
 hema, unde tamen Christus proditurus v. 2.

Qua bona sint, indicavit homini Deus v. 8. *ne
 casu gaude inimica meo*: quum cecidero, surgam;
 quum sedero in tenebris, Jehova illucescet mihi,
 versu 8.

Argumenta Nahumi.

¹ **L**onganimis, ² Ninive vacuissima, ³ flamma vorabit.
 Hæc Elcosæ sunt tria scripta manus.

EXPLICATIO.

Longanimis Jehova est v. 3. *Ninive vacuissima*
 erit v. 10. *flamma vorabit* Niniven v. 15.

Argumenta Habacuci.

¹ **C**haldaos, ² vivet justus, ³ miseretur in ira.
 Vir tria vaticinans hæc Habacucus habet.

EXPLI-

EXPLICATIO.

C Haldæos excitabo contra Judæos v. 6. *vivet iustus fide v. 24. miseretor in ira ô Jehovâ v. 2.*

Argumenta Sophoniæ.

N ¹ *Ec bona nec mala fert, ² jus querite, ³ perditæ cuncta.*
Hæc tria dat querulâ voce Sephanja docens.

EXPLICATIO.

N *Ec bona nec mala fert Jehovâ, ajunt impii v. 12. jus querite: quærite mansuetudinem, fortasse abscondemini die iræ Jehovæ, vers. 3. perditæ cuncta peccatis & pœnis: sed tamen reliquias servabit, & Ecclesiam liberabit Dominus.*

Argumenta Haggæi.

N ¹ *On saturi, ² templi postremi gloria major.*
Haggæi digitis hæc duo scripta manent.

EXPLICATIO.

N *On saturi eritis, licet edatis & bibatis v. 6. templi postremi gloria major erit, ob pacem Christi in eo complendam v. 9.*

Argumenta Zachariæ.

¹ **R**ufus equus, ² murus, ³ germē, ⁴ lychnuchus, ⁵ in Ephra
⁶ Currus, ⁷ jus veri, ⁸ ne mala, ⁹ rex, ¹⁰ pluuiam,
¹¹ Pavi, ¹² respicient, ¹³ pastorem, ¹⁴ montis olive, .
 Zacharias numerat sena bis atq; duo.

EXPLICATIO.

Rufus equus, coloris ignei, typus potentiaē Dei, qua suos tuetur & cōsumit hostes v. 8. murus igneus est Deus Ecclesiæ circunquaque v. 9. germē adducturus sum, Christum nempe v. 8. lychnuchus aureus visus Prophetæ, typus Ecclesiæ illustris & preciosæ, v. 3. in Ephra sedens mulier, typus impiorum Judæorum, qui collecti in unum, immutabili Dei iudicio perdendi v. 7.

Currus quatuor, typi angelorum, per totum mundum discurrendo iussa Dei capeſſentium v. 2. jus veri dicite, benignitatem exercete v. 9. ne mala alterius cogitate in animis vestris v. 17. rex tuus, Sion, advenit tibi justus, salutifer, insidens asino v. 9. pluuiam tempore serotinae petite, Jehova efficiet nimbos v. 1.

Pavi, ait Dominus, oves interfectionis baculis duobus, amœnitatis & devincientium v. 7. respicient ad me quem transfixerint v. 10. pastorem percutiet Deus, & dispergentur oves v. 7. montis olive

*oliva scissio quasi, præ gloria Christi, Evangelium
ibi ferentis: ut in Sinæo monte lex lata fuit v. 4.*

Argumenta Malachiæ.

¹ **S**² *I Dominus, vestris maledicã, quæ lucra, mittam,.*
³ *Nuncius hæc Domini bis duo membra notat.*⁴

EXPLICATIO.

S*I Dominus sum, ubi reverentia mei v. 6. vestris
maledicam benedictionibus, ô sacerdotes v. 2.
quæ lucra, si ambulaverimus atratè metu Jehovæ
exercituum, ajunt improbi: mittam Eliam Pro-
phetam, id est, Johannem Baptistam, antequam
veniat dies Jehovæ; ut convertat cor patrum ad
filios, & cor filiorum ad patres, ne veniens percu-
tiam terram anathemate.*

ARGUMENTA LIBRORUM
NOVI TESTAMENTI.

Argumenta Matthæi.

¹ **P**² *rogenies, natus, lotus, non pane, beati,*
³ *Orantes, portam, lepra, remissa, crucem,*
⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰
D

11	12	13	14	15
Johannes, panes, semen, phantasma, catelli,				
16	17	18	19	20
Petra, stater, luscum, ne prohibete, licet,				
21	22	23	24	25
Rex venit, an censum?, v& scriba, signa, & talenta,				
26	27		28	
Ter negat, in tumultum, mox redi vivus adest.				

EXPLICATIO.

Progenies ab Abrahamo usque ad Christum: natus Christus Bethlehemi: lotus, id est, baptizatus à Johanne in Jordane: non pane solo vivit homo: beati quinam?

Orantes ne blaterate ut Ethnici v. 7. portam per angustam introite v. 13. lepra cujusdam purificata, v. 3. remissa sunt tibi peccata tua, v. 2. crucem qui non accipit ac ponè me sequitur, non est me dignus, v. 38.

Johannes mittit discipulos ad Christum v. 2. panes proposititios edit David v. 4. semen quadrupliciter cadens v. 3. &c. phantasma, id est, spectrum est, dicebant discipuli turbati, quum viderent Dominum in mari ambulantem: catelli edunt ex micis, quæ cadunt è mensa dominorum.

Petra Christus, in qua ædificata Ecclesia: stater exceptus ex ore piscis, solvitur pro Domino & Petro, v. 27. luscum ingredi in regnum cælorum, bonum est potiùs quàm duos oculos habentem conjici in gehennam ignis v. 9. ne prohibete puerulos

ad

ad me venire; v. 14. *licet mihi, quod volo facere, in
meis.*

*Rex venit tuus tibi lenis, v. 5. an censum dare
Cæsari liceat? v. 17. va scriba vobis & Pharisei, v. 13.
&c. Signa adventum Christi ad iudicium ante-
gressura: talenta servis tradita, v. 15.*

*Ter negat Petrus Dominum, v. 70. &c. in tumu-
lum deponitur Dominus de cruce, v. 60. mox redi-
vivos adest primo hebdomadis die.*

Argumenta Marci.

¹ ² ³ ⁴ ⁵
F⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰
Ebricitans, medico, mater mea, quòd mare, fluxu,

In patria, illotis, quem pudet, igne, bonum,

¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵
Ficus, quum septem, vigilate, dat unguina, passus,

¹⁶
Serpentes tollent.,. Disce quaterna quater.

EXPLICATIO.

F*Ebricitans* Petri socrus sanatur à Domino, v. 30.
^{31.} *medico* non opus est iis qui valent, v. 17. *ma-
ter mea*, soror, & frater meus est, qui facit volunta-
tem Dei, v. 35. *quòd mare*, & ventus auscultent ei,
quisnam iste est? *fluxu* sanguinis liberatur mulier,
vers. 29.

In patria est inhonoratus propheta, v. 4. *illotis*
manibus edere panem discipulos Domini, quera-
bantur Pharisei, v. 2. *quem pudet* mei & sermonum

meorum, ejus etiam pudebit filium hominis, v. 38. igne omnis homo salietur, v. 49. *bonum* cur me dicis? nullus est bonus nisi unus, nempe Deus, v. 18.

Ficus, quam execrabatur Dominus, exaruit, v. 21. *quum septem* habuerint unam uxorem, cujus uxor sit futura illa, quærunt stulti Sadducæi, vers. 18. &c. *vigilate & orate*: nescitis enim quando præstitutum illud tempus sit futurum, v. 33. *dat unguinæ nardi liquidæ preciosæ mulier* quædam in caput Domini, v. 3. *passus* Dominus varia mala & mortem pro peccatis nostris.

Serpentes tollent Apostoli, & si quid letale biberint, non nocebit eis.

Argumenta Lucæ.

	1	2	3	4	5
E	<i>Lisabetha</i> ,	<i>puer</i> ,	<i>Johannes</i> ,	<i>Damones</i> ,	<i>utres</i> ,
	6	7	8	9	10
	<i>Vellebant</i> ,	<i>Nain</i> ,	<i>oppida</i> ,	<i>quinq;</i>	<i>bonam</i> ,
	11	12	13	14	15
	<i>Signum</i> ,	<i>fermentum</i> ,	<i>Siloa</i> ,	<i>cæna</i> ,	<i>receptis</i> ,
	16	17	18	19	20
	<i>OEconomus</i> ,	<i>serui</i> ,	<i>vende</i> ,	<i>minas</i> ,	<i>dominus</i> ,
	21	22	23	24	
	<i>Templum</i> ,	<i>pascha</i>	<i>parant</i> ,	<i>sepelitur</i> ,	<i>fertur in altum</i> ,
	<i>Lucas de Christo bis duodena notat.</i>				

EXPLICATIO.

E *Lisabetha* parit Johannem, v. 57. *puer* Christus crescebat & corroborabatur spiritu, v. 40. *Johannes*

hannes prædicat baptismum resipiscentiæ ad remissionem peccatorum, vers. 3. *dæmones* clamant Certè tu es Christus ille, filius ille Dei, v. 41. *utres* in veteres nemo injicit vinum novum, v. 37.

Vellebant discipuli spicas sabbatho v. 1. *Nain* vocata civitas, ubi viduæ unicum filium à morte resuscitat Dominus, v. 11. 12. &c. *oppida* & vicos obibat docendo Dominus, v. 1. *quinq;* panibus & duobus piscibus saturati abundanter quasi viri quinquies mille, v. 14. &c. *bonam* partem elegit Maria, v. 42.

Signum Jonæ prophætæ dabitur genti improbæ, v. 29. *fermentum* Pharisæorum cavendum, v. 1. *Siloa* turris occidit decem & octo; ita omnes peribitis, nisi resipiscatis, v. 4. 5. *cana* magna ab invitatis contemnitur, v. 16. &c. *receptus* seu repertus filius prodigus, v. 24. 27. &c.

O Economus delatus ad Dominum, v. 1. &c. *servi* inutiles sumus, dicetis, quum feceritis omnia, quæ edicta sunt vobis, v. 10. *vende* omnia quæ habes, & distribue pauperibus; & habebis thesaurum in cælo, v. 22. *minas* homo nobilis dedit servis, ut lucrum facerent ipsi, v. 12. &c. *dominus* Davidis Christus, v. 42. 44.

Templum destruetur, v. 5. 6. *pascha* parant discipuli Domino, v. 14. *sepelitur* Dominus, v. 53. *fortur in altum*, in cælum, Dominus, v. 51.

Argumenta Johannis.

¹ **S**ermo, ² Cane, ³ serpens, ⁴ Samaritica, ⁵ tolle grabatum,
⁶ De celo, ⁷ veniunt, ⁸ mœchica, ⁹ cæcus, ¹⁰ oves,
¹¹ Lazarus, ¹² extersit, ¹³ lavat, ¹⁴ omnia, ¹⁵ vos ut amavi,
¹⁶ Arguet, ¹⁷ oro, ¹⁸ cadunt, ¹⁹ lancea, ²⁰ surgit humo,
²¹ Pasce meos agnos, . Recitat bis dena Johannes
 Ac unum Christi de deitate caput.

EXPLICATIO.

Sermo erat Deus v.1. Cane nuptiæ factæ v.1.
 Serpens ut exaltatus in deserto: sic extolli oportet
 filium hominis v.14. Samaritica mulier colloquitur
 cum Domino ad fontem Jacobi: tolle grabatum & ambula,
 dixit Dominus cuidam, qui ægrotarat 38. annos, v.5. 12. &c.

De celo qui descendit panis, ego sum, ait Dominus, v.41.
 veniat ad me, & bibat, si quis sitit, v.37. mœchica
 mulier adducta ad Christum v.3. cæcus natus, visu donatur:
 oves meæ vocem meam audiunt v.27.

Lazarus à morte resuscitatur: extersit Maria pedes Christi
 capillis suis v.3. lavat Dominus pedes discipulorum v.5.
 omnia docebit vos Spiritus S. v.26. vos ut amavi, ita amate
 alii alios, v.12.

Arguet

Arguet Spiritus sanctus mundum de peccato, justitiâ & iudicio, v. 8. oro pro iis quos dedisti mihi, v. 9. cadunt humi quærentes Dominum, ad verbum ipsius, v. 6. lancea impingitur in latus Domini v. 34. surgit humo, ex sepulcro Dominus.

Pasce meos agnos, ait Dominus ad Petrum, v. 15. xxi. capita Christi de deitate recitat Johannes, quia illam in primis voluit demonstrare.

Argum. Actorum Apostolicorum.

¹ **I**² *N*³ *caelum, lingua, claudum, vendunt, Ananias,*
⁶ *Ut mensa, Stephanus, non tibi, Saule, Petrus,*
¹¹ *Gentibus, Herodes, Elymas, tauros, juga legis,*
¹⁶ *Custos, scripturas, vota, libri, proprio,*
²¹ *Zonam, Romanus, Phariseus, praeses, Agrippa,*
²⁶ *Narrat, naufragium, vipera nil nocuit,*

EXPLICATIO.

I*N caelum* aspicientibus discipulis receptus est Dominus, v. 11. *lingua* dispertitæ instar ignis visæ in Apostolis, v. 3. *claudum* ab utero sanat Petrus v. 7. 8. &c. *vendunt* aliqua bona Christiani, & precia deponunt ad pedes Apostolorum in usum pauperum, v. 34. 35. *Ananias* ob fraudem interversi precii, cum uxore, repentinâ morte mulcatur.

Ut mensis ministrent Apostoli, derelicto sermone, non judicant æquum v. 2. *Stephanus*, causâ dictâ apud Judæos, lapidatur: *non tibi est pars neque fors in hoc negotio* v. 23. ait Petrus ad Simonem Magum: *Saule*, quid me persequeris? v. 4. *Petrus* Cornelio & familiæ Evangelium annunciat v. 34. &c.

Gentibus etiam Deus resipiscentiam dedit ad vitam v. 18. *Herodes* Jacobi occisor à vermibus corroditur: *Elymas* magus excæcatur à Paulo v. 9. &c. *tauros* vittatos sacerdos Lystrensis adduxit, *Barnabæ* & Paulo tanquam Jovi & Mercurio sacrificaturus v. 13. *juga legis* Mosaicæ non imponenda cervici discipulorum v. 10.

Custos carceris à Paulo & Sila convertitur v. 31. *Scripturas* examinabant Judæi Berœenses; an ita se haberent, quæ Paulus docebat, v. 11. *vota* nuncupata Paulus exsolvit v. 18. *libri* magici exuruntur v. 19. *proprio* suo sanguine Deus Ecclesiam acquisivit, v. 28.

Zonam Pauli sumsit *Agabus*, & vinctum ipsum iri prædixit v. 11. *Romanus* num tu es? quærit ex Paulo tribunus v. 28. *Phariseus* ego sum, ait Paulus, hæctenus scilicet, quia contra Sadducæos credebat resurrectionem carnis, & spiritum v. 6. *praeses* Felix expavefactus concione Pauli, pecuniæ quàm veritatis studiosior v. 25. *Agrippa* Festus negotium Pauli exponit v. 14.

Narrat Paulus *Agrippæ* vitam vocationemque suam:

suam: *naufragium* Pauli, citra tamen vitæ suæ & sociorum jacturam: *vipera nil nocuit* Paulo, in ignem excutienti illam v. 5.

Argumenta Epistolæ ad Romanos.

¹ **V** ² *Ani, judicium, non justus, credidit, Adam,*
⁶ *Ne regnet, quis me?, spe, duo vasa, fides,*
¹¹ *Abjecit, vivam, vectigal, carne, ministrum,*
¹⁶ *Dicta salus, Romam scripta quaterna quater.*

EXPLICATIO.

V *Ani* facti sunt gentiles in ratiocinationibus suis v. 21. *Judicium* Dei justum, ubi reddet unicuique secundum opera ipsius v. 5. 6. & c. *non justus* est ne unus quidem versu 10. *credidit* Abrahamus Deo, & imputatum est ei ad justitiam v. 3. *Adam* ut peccatum & mortem nobis tulit, sic Christus justitiam & vitam.

Ne regnes peccatum in mortali corpore vestro v. 12 *quis me* eripiet ex isto corpore mortis? v. 24. *spe* servati sumus, v. 24. *duo vasa*, iræ & misericordix, v. 22. 23. *fides* ex auditu est, v. 17.

Abjecit Deus populum illum suum? v. 1. *vivam* hostiam sistatis corpora vestra, v. 1. *vectigal* reddite, cui vectigal debetur, v. 7. *carne* non vescendum,

D 5

ubi frater offenditur, v. 21. *ministerium* circumcissionis fuisse Christum pro Dei veritate, v. 8.

Dicta salus multis piis.

Argum. Epistolæ I. ad Corinthios.

¹ **C**² *Epha*, ³ *nō phaleris*, ⁴ *plātans*, ⁵ *purgamina*, *scortans*,
⁶ *Judicium*, ⁷ *calebs*, ⁸ *esca*, ⁹ *sorore*, ¹⁰ *typi*,
¹¹ *Cœnam*, ¹² *dona Dei*, ¹³ *dilectio*, ¹⁴ *lingua*, ¹⁵ *resurgent*,
¹⁶ *Collecta*, *Capitum sex prior atq; decem.*

EXPLICATIO.

C*Epha* ego sum, ego autem Pauli, ego Apollo, ego verò Christi; dicebant alii atque alii Corinthii, v. 12. *non phaleris* orationis usus sum apud vos, v. 1. *plantans* non est aliquid, neque rigans: sed Deus dans vim crescendi, versu 7. *purgamina* mundi facti sumus, v. 13. *scortans* tradatur Satanæ ad exitium carnis, v. 5.

Judicium sub injustis reprehenditur, v. 1. &c. *calebs* ut quis maneat, quomodo bonum, v. 8. 9. *esca* nos non commendat Deo, v. 8. *sorore* uxore comitatum esse licebat Paulo, vers. 5. *typi* nostri fuerunt olim gesta, v. 6.

Cœnam Dominicam edere quomodo deceat, v. 20. &c. *dona Dei* varia: at unus spiritus distribuens illa singula quibus vult. *dilectio* iram cohibet, benigna

nigna est, &c. *lingua*, id est, linguis variis loquendi
donum quomodo usurpandum: *resurgent* fideles,
quia Christus surrexit.

Collectæ primo quoque die hebdomadis fiant.

Argum. Epistolæ II. ad Corinthios.

¹ **C**²hristus ³*Ame*, ⁴*mortis*, ⁵*velamen*, ⁶*splenduit*, ⁷*& des*,
⁸*Dura*, ⁹*dolor*, ¹⁰*Macedum*, ¹¹*qui serit*, ¹²*arma valët*,
¹³*Transformat*, ¹⁴*colaphis*, ¹⁵*vos explorabit is ipsos*,
Posteriùs tredecim scripta Corinthus habet.

EXPLICATIO.

Christus *Amen*, fidelis, in quo promissiones
Dei sunt certæ, v. 9. 10. 20. *mortis*: odor mortis
ad mortem iis qui pereunt, sunt ministri, v. 15. *ve-*
lamen cordi Israëlitarum impositum est ad hunc
usq; diem, quum legitur Moses, v. 15. *splenduit* De-
us in cordibus nostris, qui dixit, ut è tenebris lux
splendesceret, v. 6. *& des* ex Deo nos habituros sci-
mus, domicilium non manu factum, æternum in
cælis, v. 1.

Dura passus Apostolus: *dolor* secundum De-
um resipiscentiam efficit ad salutem, v. 9. *Mace-*
dum liberalitas in sanctos prædicatur: *qui serit*
parcè, parcè etiam metet, v. 6. *arma* militiæ no-
stræ *valent* divinitus, v. 4.

Transformat se Satanus in angelum lucis, v. 14.
colaphis me cædit angelus Satan, ne supra modum
efferar: *vos explorabit is ipsi*, an sitis in fide, v. 5.

 Argumenta Epistolæ ad Galatas.

¹ **T**urbant, ² per legem, ³ maledictio, ⁴ adoptio, ⁵ fructus,
⁶ Non irridetur, Sex Galatia legat.

EXPLICATIO.

Turbant vos nonnulli, & volunt invertere E-
 vangelium Christi, v. 7. per Legem Legi mor-
 tuus sum, ut Deo viverem, v. 19. maledictio factus
 est Christus pro nobis v. 13. adoptio ut nobis cede-
 ret, misit Deus filium suum factum Legi obnoxii-
 um, v. 4. 5. fructus spiritus est charitas, gaudium,
 &c. v. 22.

Non irridetur Deus, v. 7.

Argumenta Epistolæ ad Ephesios.

¹ **E**legit, ² gentes, ³ consortes, ⁴ omnia, ⁵ membra,
⁶ Armatura Dei, Sex Ephesina legat.

EXPLICATIO.

Elegit nos Deus in Christo ante jacta mundi
 fundamenta, v. 4. Gentes olim absque Christo,
 v. 11. 12. consortes promissionis gentes in Christo
 per Evangelium, v. 6. omnia ut impleret Christus
 donis suis, ascendit longè supra omnes cælos, v.

10. meta-

10. *membra* sumus corporis Christi, ex carne ejus
& ossibus ejus, v. 30.

Armatura Dei universa assumenda, v. 13. *Sex*
capita Ephesina Ecclesia legat.

Argumenta Epistolæ ad Philippenses.

¹**L**²*ucrum, submisit, venter Deus, omnia pura,*
³⁴*Illa Philippenses bis duo membra legant.*

EXPLICATIO.

L*ucrum* & in vita & in morte, est mihi Christus
v. 21. *submisit* se Christus factus obediens ad
mortem, mortem autem crucis v. 8. *venter Deus*
est hostium crucis Christi v. 19. *omnia pura* cogita-
te v. 8.

Argumenta Epistolæ ad Colossenses.

¹**C**²*ondita, chirographo, deponite vos, redimentes,*
³⁴*Illa Colossenses bis duo membra legant.*

EXPLICATIO.

C*ondita* omnia sunt per Christum v. 17. *chiro-*
grapho quod erat adversum nos, deleto, vos in
offensis mortuos vivificavit, exspoliata imperia
traduxit palam v. 14. 15. *deponite vos iram, verbo-*
rum obscœnitatem, &c. v. 8. *redimentes* opportu-
nitatem, sapienter ambulate erga extraneos v. 5.

Argumenta Epistolæ I. ad Thessa-
lonicenses.

¹ ² ³ ⁴ ⁵
S *Pes, ut sermo Dei, dilectio, in aëra, thorax,*
Thessalonicenses quinq; priore legant.

EXPLICATIO.

S *Pes, fides, charitas v. 3. ut sermo Dei, non autem*
hominū, acceptus Pauli de Deo sermo, v. 13. di-
lectio & fides Thessalonicensium v. 6. in aëra, in
occursum Domini simul rapiemur v. 17. thorax fi-
dei & charitatis, & pro galea spes salutis, indumen-
ta Christianorum v. 8.

Argumenta Epistolæ II. ad
Thessalonicenses.

¹ ² ³
I *Gne DEI, templo, vos ne segnescite fratres,*
Thessalonicenses posteriore tria.

EXPLICATIO.

I *Gne Dei flammante infliget Christus ultionem*
iis, qui Deum nesciunt v. 8. in templo Dei tan-
quam Deus sedebit filius perditionis; præ se fe-
rens, se esse Deum v. 4. vos ne segnescite fratres in
benefaciendo v. 13.

Argumen-

Argumenta Epistolæ I. ad Timotheum.

¹ **M**ilitiam, ² precium, ³ mysterium, ⁴ ad omnia, ⁵ vino,
⁶ *Quæstus. Timothei bis tria prima tenet.*

EXPLICATIO.

Militiam bonam illam milites, retinens fidem & bonam conscientiam v. 18. 19. *precium* redemptionis dedit se Christus pro omnibus v. 6. *mysterium* fidei in munda conscientia tenendum v. 9. *ad omnia* pietas utilis est v. 8. *vino* pauculo utere propter stomachum tuum & crebras tuas infirmitates, dicit Apostolus Timotheo v. 23.

Quæstus magnus est pietas, cum animo suâ sorte contento, v. 6.

Argumenta Epistolæ II. ad Timotheum.

¹ **S**ervavit, ² Dominus novit, ³ mala tēpora, ⁴ cursurus,
Altera Timothei bis duo membra refert.

EXPLICATIO.

Servavit nos Deus, & vocavit vocatione sanctâ: non ex operibus nostris, sed ex suo proposito

✠. 9. Dominus novit eos, qui sunt sui ✠. 19. mala tempora extremis diebus instant. cursum peregi, fidem servavi; reposita est mihi justitiæ corona ✠. 7. 8.

Argumenta Epistolæ ad Titum.

¹ **S** ² *Cire Deum, justè, sancti renovatio flatus.*
³ *Hæc segmenta Tito missa fuere tria.*

EXPLICATIO.

S *Cire Deum* se profitentur, sed factis negant ✠. 16. *justè, piè, temperanter, vivamus in præsentis seculo: sancti renovatio flatus* est lavacrum per quod nos Deus servavit ex misericordia sua ✠. 5.

Argumentum Epistolæ ad Philemonem.

L *ittera quam cepit Paulo scriptore Philemon,*
Est sincera fides, nec simulatus amor.

EXPLICATIO.

L *ittera, &c.* Gratias ago Deo, ait Apostolus, quòd audiam tuam charitatem ac fidem, quã habes erga Dominum Jesum, & omnes sanctos vers. 5.

Argu-

Argumenta Epistolæ ad Hebræos.

¹ **P**ersona, ² similis, ³ si vocem, ⁴ sermo, ⁵ salutis,
⁶ Juravit, ⁷ Solymis, ⁸ pacta, ⁹ cinis, ¹⁰ faciam,
¹¹ Absq₃ fide, ¹² carnis patres, ¹³ in secula Christus,
 Hebraus tr edecim membra legat populus.

EXPLICATIO.

Persona patris character Filius *ψ. 3.* similis fratribus fieri debuit Christus per omnia, ut esset misericors pontifex *ψ. 17.* si vocem ejus audieritis, ne obdurate corda vestra *ψ. 15.* sermo auditus nō profuit auditoribus, apud quos non fuit fide contemperatus *ψ. 2.* sermo Dei vivus & efficax, penetrantior quovis gladio ancipiti *ψ. 12.* salutis æternæ autor factus est Christus omnibus ei auscultantibus *ψ. 9.*

Juravit Deus Abrahamo per seipsum: certè benedicens benedicam tibi *ψ. 13. 14.* Solymis sacerdos & rex Melchisedecus *ψ. 1. 2.* pacta seu federa duo, Vetus & Novum, *ψ. 6.* &c. cinis juvencæ si sanctificat ad carnis puritatem, quantò magis sanguis Christi purgabit conscientiam? *ψ. 13. 14.* faciam, ô Deus, voluntatem tuam, ait Christus, *ψ. 9.*

Absq₃ fide non potest fieri, ut quisquam Deo placeat, vers. 6. carnis patres reveriti sumus, an non multò magis subjiciemur patri spirituum, &

90 ARGUMENTA LIBRORUM
vivemus? *in secula Christus idem est, versu 8.*

Argumenta Epistolæ Jacobi.

¹ ² ³ ⁴ ⁵
O *Mne bonum, credis?, linguam, submittite, dices, .*
Hanc summã capitum quinq; Jacobus habet.

EXPLICATIO.

O *Mne bonum* donum est supernè à patre luminum, v. 17. *Credis Deum esse?* Bene facis. Dæmonia quoque istud credunt, & horrescunt, v. 19. *linguam* nullus hominum domare potest, v. 8. *submittite* vos in conspectu Domini, & extollet vos: *dices, flete, ejulantes* super ærumnis vestris super-venturis, v. 1.

Argumenta Epistolæ I. Petri.

¹ ² ³ ⁴ ⁵
S *Anguine, regale, uxores, si justus, oberrat, .*
Hac dat quinq; Petri littera prima tibi.

EXPLICATIO.

S *Anguine* precioso agni inculpati & incontaminati Christi redempti estis, v. 19. *regale* sacerdotium vos estis, v. 9. *uxores* quomodo viris parère & ornari debeant, v. 1. &c. *si justus* vix servatur; impius & peccator ubi comparebit? versu 18. *oberrat* Diabolus velut leo rugiens, quærens quem absorbeat, versu 8.

Argumca-

Argumenta Epistolæ II. Petri.

¹**F**ilius ille meus, ²Lotus, ³elementa liquefcent,
Hæc tria proponit membra secunda Petri.

EXPLICATIO.

Filius ille meus, dilectus ille, hic est, in quo acquiesco, v. 17. *Lotus* justus animam justam sceleratis nefariorum factis videndo & audiendo excruciabatur, v. 7. 8. *elementa liquefcent*, terraq; & quæ in ea sunt opera, exurentur, v. 10.

Argumenta Epistolæ I. Johannis.

¹**P**urgat, ²ne mundum, ³ne verbo, ⁴nos prior, ⁵unum,
Littera Johannis quinque dat ista prior.

EXPLICATIO.

Purgat nos ab omni peccato sanguis Jesu Christi filii Dei, v. 7. *ne mundum* diligite, neq; ea quæ in mundo sunt: *ne verbo* & linguâ solùm diligamus, sed factò & veritate, versu 18. *nos prior* dilexit Deus, v. 19. *unum* sunt, tres: Pater, Sermo, & Spiritus.

Argumentum Epistolæ II. Johannis.

NOs alios alii sanctè & constanter amemus,
Altera Johannis sacra tabella monet.

EXPLICATIO.

NOs alios, &c. Diligamus alii alios, v. 5.

Argumentum Epistolæ III. Johannis.

Commendata tua est, Gai, dilectio multis,
Tertia Johannis dat caput hocce tibi.

EXPLICATIO.

Commendata tua est, &c. Testimonio suo fratres commendarunt charitatem tuam, v. 6.

Argumentum Epistolæ Judæ.

ECce venit Dominus cum sanctis millibus ultor,
Est unum Juda littera sancta caput.

EXPLICATIO.

ECce venit, &c. ita prophetavit septimus ab Adamo Enochus, v. 14.

Argumenta Apocalypsis.

Qui vivo, nomen, sum dives, condita, reges,

Alba, non sitient, va, simulacra, vora,

Regnabit.

¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵
Regnabit, mulier, sex, hic tolerantia, plagas,

¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰
Effundunt, meretrix, in mare, cana, magos.

²¹ ²²
*Omnia victor, aqua viva, . Memorando futura
 Johannes perarat dena bis atq; duo.*

EXPLICATIO.

QU*ir vivo, sed fui mortuus; ego sum: Ne metue,*
 ait Dominus ad Johannem, v. 17. *nomen no-*
vum in calculo scriptum, quod nemo novit, nisi
qui accipit, dabo ei, qui vicerit, v. 17. sum dives, &
ditatus sum, ais: neque nosti te ærumnosum esse,
v. 17. condita sunt omnia, Domine, per volunta-
tem tuam, v. 11. reges & sacerdotes fecisti nos Deo
nostro, v. 10.

Alba stolæ datæ sunt animabus clamantibus,
v. 10. non sitient neq; esurient amplius amicti sto-
lis albis, vers. 13. 16. væ væ væ incolis terræ, clamat
Angelus, vers. 13. simulacra adorare non desistunt
homines, v. 20. vora libellum, dicit Angelus Jo-
hanni, v. 9.

Regnabit Dominus noster, & Christus ejus, in
secula seculorum, v. 15. mulier amicta Sole, gravi-
da, quæ Ecclesiæ militantis typus, v. 12. sex & sex-
centa ac sexaginta, numerus mysticus, v. 18. hic to-
lerantia sanctorum est, hic qui observant præce-
pta Dei ac fidem Jesu, v. 12. plagas septem Angeli
habentes, prodierunt è templo, v. 6.

Effundunt Angeli septem phialas excandescen-
 tiæ Dei in terram v. 1. *meretrix* cum qua scortati
 sunt reges terræ v. 2. *in mare* projecit Angelus lapi-
 dem instar molæ, dicens: Ita cum impetu projecie-
 tur Babylon, urbs illa magna, nec amplius inveni-
 etur v. 21. *cæna* Agni. Beati qui ad cænam nuptia-
 rum agni vocati sunt v. 9. *Magog & Gog* congrega-
 runt se ad prælium & circumiverunt castra sancto-
 rum; sed descendit ignis de cælo, qui devoravit eos.

Omnia victor hæreditario jure obtinebit; & ero
 ipsi Deus, & ipse erit mihi Filius v. 7. *aqua viva*
 purus fluvius, procedens ex throno Dei & agni.

BEATI, QUI PRÆSTANT EJUS PRÆ-
 CEPTA, V. 14.

VENI DOMINE JESU.

IN

I N T E X T U S E V A N -
G E L I C O S A N N I V E R S A -
rios versus, quorum singuli
quinq; capita continent.

I. Decas.

R Extuus, in luna, Johannes, vox ego, signum,
In templo, Cana, sis volo, navis, agro.

II. Decas.

Vinea, quadruplici, tradetur, pane, catelli,
Divisum, panes, arguit, intrat, abest.

III. Decas.

Afflavit, pastor, paulò post, vado, petetis,
Et vos, sermones, vult ubi, dives, agrum.

IIII. Decas.

Drachma, trabè, pisces, Raca, septem panibus auctis,
Intus, redde tua, flet, miserere, spuit.

V. Decas.

Dilige, leprosi, primùm, Nainius, hydrops,
David, tolle, pedes, febricitare, male.

Census, profluvio, vastatio, nudus, in hora:
Ex Evangelicis textibus hosce tene.

E X P L I C A T I O.

I. Decas.

R Extuus venit tibi lenis. Dominica I. Adventus
Evang. Matth. 21. à v. 1. ad 10. Epist. Rom. 13. à
versu 11. ad finem.

In luna, sole & stellis erunt signa. Dom. II. Advent. Evang. Luc. 21. à v. 25. ad 37. Epist. Rom. 15. à v. 4. ad 14.

Johannes mittit discipulos ad Christum. Dom. III. Advent. Evang. Matth. 11. à v. 2. ad 11. Epist. I. Cor. 4. à v. 1. ad 6.

Vox ego sum vociferantis in deserto. Dom. IV. Advent. Evang. Joh. 1. à v. 19. ad 29. Epist. Philip. 4. à v. 4. ad 8.

¶ *Hic natalis Domini interponitur.* ¶

Signum Christus, cui contradicatur. Dom. post Natal. Evang. Luc. 2. à v. 33. ad 41. Epist. Gal. 4. à v. 1. ad 8.

¶ *Hic circumcisionis festum interponitur.* ¶

¶ *Epiphania: Evang. Matth. 2. à v. 1. ad 13. Epist. Esa. 60. à v. 1. ad 7.* ¶

In templo invenitur Christus. Dom. I. post Epiph. Evang. Luc. 2. à v. 42. ad finem. Epist. Rom. 12. à v. 1. ad 7.

Cana nuptiæ. Dom. II. post Epiph. Evang. Joh. 2. à v. 1. ad 12. Epist. Rom. 12. à v. 7. ad 17.

Sis volo mundus, ait Dominus leproso. Dom. III. post Epiph. Evang. Matth. 8. à v. 1. ad 14. Epist. Rom. 12. à v. 16. ad finem.

Navis operiebatur fluctibus. Dom. IV. post Epiph. Evang. Matth. 8. à v. 23. ad 28. Epist. Rom. 13. à v. 8. ad 11.

Agro nata inter triticum zizania. Dom. V. post Epiph. Evang. Matth. 13. à v. 24. ad 31. Epist. ad Coloss. 3. à v. 12. ad 18.

Vinea

II. Decas.

Vinea culta à diversis operariis. *Septuagesima.*
Evang. Matth. 20. à v. 1. ad 17. *Epist.* 1. Cor. 9. à v.
 25. ad v. 6. cap. 10. *Quadruplici* semine confusus a-
 ger. *Sexagesima.* *Evang.* Luc 8. à v. 4 ad 16. *Epist.* 2.
 Cor. 11. à v. 19 ad v. 10 cap. 12. *Tradetur* gentibus
 & illudetur Christus. *Quinquagesima, sive, Esto mi-*
hi. *Evang.* Luc. 18. à v. 31. ad finem. *Epist.* 1. Cor. 13.
 totum caput. *Pane* non solo vivit homo. *Dom. I.*
Quadragesima, seu Invocavit, Evang Matth 4. à
 v. 1. ad 11. *Epist.* 2. Cor. 6. à v. 1. ad 11. *Catelli* e-
 dunt è micis, cadentibus de mensa dominorum.
Dom. II. Quadrag. seu Reminiscere. Evang Matth.
 15. à v. 21. ad 29. *Epist.* 1. Thess. 4. à v. 1. ad 8.

Divisum adversus se regnum vastatur. *Dom.*
III. Quadrag. seu Oculi. *Evang.* Luc. 11. à v. 14. ad
 29. *Epist.* Ephes. 5. à v. 1. ad 10. *Panes* quinque hor-
 deacei & duo pisciculi. *Dom. IIII. Quadrag seu*
Letare. *Evang* Joh. 6. à v. 1. ad 16. *Epist* Gal. 4. à
 v. 21. ad finem. *Arguit* quis me ex vobis de pec-
 cato. *Dom. V. Quadrag. seu Judica.* *Evang.* Joh 8 à
 v. 46. ad finem. *Epist.* Heb. 9 à v. 11. ad 16. *Intrat*
Hierosolymam asinæ infidens Dominus. *Dom.*
Palmarum. *Evang.* Matth. 21. à v. 1. ad 10. *Epist.*
 Philip. 2. à v. 5. ad 12.

¶ *Hic* festum cœnæ Domini. *Evang.* Joh. 13. à v. 1.
 ad 16. *Epist.* 1. Cor. 11. à v. 20. ad 33. *Et* hic me-
 moria passionis Domini. ¶

Abest non est hîc, surrexit. *Pascha.* *Evang.*

E

Marc. 16. à v. 1. ad 9. Epist. 1. Cor. 5. v 7. & 8. Feria
 II. Paschatis. Evang. Luc. 24. à v. 13. ad 36. Epist. Act.
 10. à v. 34. ad 44. Feria III. Paschatis. Evang. Luc.
 24. à v. 36. ad v. 48. Epist. Act. 13. à v. 26. ad 34.

III. Decas.

Afflavit Dominus discipulos. Dom. I. post Pa-
scha, seu Quasi modò geniti. Evang. Joh. 20. à v. 19.
ad 32. Epist. 1. Joh. 5. à v. 4. ad 11. Pastor bonus est
Christus. Dom. II post Pascha, seu Misericordia. Ev.
Joh. 10. à v. 11. ad 17. Epist. 1. Pet. 2. à v. 21. ad finem.
Paulo post me non videbitis, ait Dominus. Dom.
III. post Pascha, seu Jubilate. Evang. Joh. 16. à v. 16.
ad 24. Epist. 1. Pet. 2. à v. 11. ad 21. Vado ad eum, qui
misit me, ait Dominus. Dom. IIII. post Pascha, seu
Cantate. Evang. Joh. 16. à v. 5. ad 16. Epist. Jac. 1. à v.
17. ad 22. Petetis illo die in nomine meo. Dom.
V. post Pascha, seu, Vocem Jucunditatis. Evang. Joh.
16. à v. 23. ad 31. Epist. Jac. 1. à v. 22. ad 26.

¶ *Festum Ascensionis* ¶

Et vos testabimini. Domin. post Ascensionis, seu
Exaudi. Evang. Joh. 15. à v. 26. ad v. 5. cap. 16. Epist.
1. Pet. 4. à v. 8. ad 12. Sermones meos servat, qui di-
ligit me. Pentecoste. Evang. Joh. 14. à v. 23. ad par-
tem alteram v. 31. Epist. Act. 2. à v. 1. ad 14. Feria II.
Pentecostes. Evan. Joh. 3. à v. 16. ad 22. Epist. Act. 10.
à v. 42. ad alteram partem v. 48. Feria III. Pente-
costes. Evang. Johan. 10. à v. 1. ad 11. Epist. Act. 8. à v.
14. ad 18. Vult ubi, spiritus spirat, Dom. Trinitatis.

EVANG.

Evang. Joh. 3. à v. 1. ad 16. *Epist.* Rom. 11. à v. 33. usque ad finem. *Dives epulo immisericors.* Dom. I. post *Trinitat.* *Evang.* Luc. 16. à v. 19. ad finem. *Epist.* 1. Joh. 4. à v. 16. ad finem. *Agrum emi, ait ingratus ex invitatis.* Dom. II. post *Trinitat.* *Evang.* Luc. 14. à v. 16. ad 25. *Epist.* 1. Joh. 3. à v. 13. ad 19.

IIII. Decas.

Drachma inventa. Dom. III. post *Trinitat.* *Evang.* Luc. 15. à v. 1. ad 11. *Epist.* 1. Pet. 5. à v. 6. ad 12. *Trabem ejice ex oculo tuo.* Dom. IIII. post *Trinitat.* *Evang.* Luc. 6. à v. 36. ad 43. *Epist.* Rom. 8. à v. 18. ad 24. *Pisces abundanter capti.* Dom. V. post *Trinitat.* *Evang.* Luc. 5. à v. 1. ad 12. *Epist.* 1. Pet. 3. à v. 8. ad alteram partem v. 15. *Raca qui dicit fratri suo, obnoxius erit synedrio.* Dom. VI. post *Trinitat.* *Evang.* Matth. 5. à v. 20. ad 27. *Epist.* Rom. 6. à v. 3. ad 12. *Septem panibus auctis pasti 4000.* Dom. VII. post *Trinitat.* *Evang.* Marc. 8. à v. 1. ad 10. *Epist.* Rom. 6. à v. 19. ad finem.

Intus lupi rapaces pseudoprophetae. Dom. VIII. post *Trinitat.* *Evang.* Matth. 7. à v. 15. ad 22. *Epist.* Rom. 8. à v. 12. ad 18. *Redde tuae dispensationis rationem.* Dom. IX. post *Trinitat.* *Evang.* Luc. 16. à v. 1. ad 10. *Epist.* 1. Cor. 10. à v. 6. ad 14. *Flet Dominus visa urbe.* Dom. X. post *Trinitat.* *Evang.* Luc. 19. à v. 46. ad finem. *Epist.* 1. Cor. 12. à v. 1. ad 12. *Miserere mei, ait Publicanus poenitens.* Dom. XI. post *Trinitat.* *Evang.* Luc. 18. à v. 9. ad 15. *Epist.* 1. Cor. 15. à v. 1. ad 11. *Spuis Dominus & tangit lin-*

quam surdi balbi & sanat eum. Dom. XII. post Trinitat. *Evang.* Marc. 7. à v. 31. ad 38 *Epist.* 2. Cor. 3. à v. 4. ad 11.

V. Decas.

Dilige Deum ex toto corde. Dom. XIII. post Trinitat. *Evang.* Luc 10. à v. 23. ad 38. *Epist.* Gal. 3. à v. 15. ad 23. *Leprosi decem mundati.* Dom. XIII. post Trinitat. *Evang.* Luc. 17. à v. 11. ad 20. *Epist.* Gal. 5. à v. 16. ad finem. *Primum quærite regnum Dei.* Dom. XV. post Trinitat. *Evang.* Matth. 6. à v. 24. ad finem. *Epist.* Gal. 6. à v. 1. ibi: Si vivimus spiritu. ad 3. ibi, domesticos fidei. *Nainius mortuus excitatur.* Dom. XVI. post Trinitat. *Evang.* Luc. 7. à v. 11. ad 18. *Epist.* Eph. 3. à v. 13. ad finem. *Hydrops sanatur.* Dom. XVII. post Trinitat. *Ev.* Luc. 14. à v. 1. ad 12. *Epist.* Eph. 4. à v. 1. ad 7.

David vocat Christum Dominum. Dom. XVIII. post Trinitat. *Evang.* Matth. 22. à v. 34. ad finem. *Epist.* 1. Cor. 1. à v. 4. ad 10. *Tolle tuum lectum, ait Dominus paralytico.* Dom. XIX. post Trinitat. *Ev.* Matth. 9. à v. 1. ad 9. *Epist.* Eph. 4. à v. 22. ad 29. *Pedes ligate & manus, & eijcite in tenebras extimas.* Dom. XX. post Trinitat. *Ev.* Matth. 22. à v. 1. ad 15. *Epist.* Ephes. 5. à v. 15. ad 22. *Febricitare defuit heri circa horam septimam, ajunt servi, administri regii.* Dom. XXI. post Trinitat. *Evang.* Job. 4. à v. 46. ad finem. *Epist.* Ephes. 6. à v. 10. ad 18. *Male serve, totum debitum tibi remisi.* Dom. XXII. post Trinitat. *Evang.* Matth. 18. à v. 23. ad finem. *Epist.* Phil. 1. à v. 3. ad 12.

Census

Census nomisma ostendite mihi, ait Dominus
Pharisæis. *Dom. XXIII. post Trinit. Evang. Matth.*
22. à v. 15. ad 23. *Epist. Philip. 3. à v. 17. ad finem. Pro-*
fluvio sanguinis à duodecim annis laborans mu-
lier sanatur. Dom. XXIV. post Trinit. Evan. Matth.
9. à v. 18. ad 27. *Epist. Coloss. 1. à v. 9. ad 15. Vastatio*
abominationis dicta per Danielem Prophetam.
Dom. XXV. post Trinit. Evang. Matth. 24. à v. 15. ad
29. *Epist. 1. Thess. 4. à v. 13. ad finem. Nudus eram*
& amicum vestis me, dicit Dominus ad benedictos.
Dom. XXVI. post Trinit. Evang. Matth. 25. à v. 31. ad
finem. Epist. 2. Thess. 1. à v. 3. ad 11. In horâ quâ-
nam Dominus vester venturus sit, nescitis. Vigila-
te ergo. Dom. XXVII. post Trinit. Evang. Matth.
24. à v. 37. ad finem. *Epist. 2. Pet. 3. à v. 3. ad 8.*

DIES FESTI CHRISTO
PRÆTER STATOS DOMINI-
COS, in præcedentibus versi-
bus positos.

N Ascitur, octavo, crucifixus, scandit in altum:
Quattuor hæc Christo tempora festa tene.

EXPLICATIO.

N Ascitur Christus Bethlehemi. *Evang. Luc. 2.*
à v. 1. ad 15. *Epist. Tit. 2. à v. 11. usque ad alte-*
ram partem versus 15. Deinde prælegi solet Evan.

Luc. 2. à v. 15. ad 20. *Epist.* Tit. 3. à v. 3. ad 8. *Tertio*
Evang. Joh. 1. à v. 1. ad 15. *Epist.* Heb. 1. à v. 1. ad 13.
Octavo die circumcisus. *Evang.* Luc. 2. v. 21. *Epist.*
 Gal. 3. à vers. 23. ad finem. *Crucifixus.* Memoria
 passionis Domini ex historia Evangelica. *Scan-*
dit in altum. Ascendit in cælum Dominus. *Ev.*
 Marc. 16. à v. 14. ad finem. *Epist.* Act. 1. à versu. 1.
 ad 12.

V E R S U S I N T E X T U S
 E P I S T O L I C O S .

I. Decas:

A Somno, quæ scripta, rei mihi, pax, pater Abba,
 Corpora, gaudentes, ultio, summa, Patri.

II. Decas.

Contundo, plagas, dilectio, dextra, voluntas,
 Nunc lux estis, Agar, si cinis, omne, vetus.

III. Decas.

Nostra fides, ut oves, pravus, donatio, sermo,
 Obtegit, ut flatus, quis prior, ipse, per hoc.

IV. Decas.

Ut leo, suspirat, fraternâ, lotio, membra,
 Non carni, sedit, muta, sepulta, novi.

V. Decas.

Lex, carnis, de carne metent, in cordibus, unus,
 Fidus, deposito, psallite, lucta, precor.

Cives, ad sortem, qui spem non, igne, peribunt:
 Hæc ab epistolicis textibus hausta legis.

EXPLI

EXPLICATIO.

I. Decas

A Somno tempestivum est nos expergisci. Roman. 13. *Quæ scripta sunt antè, ad nostram doctrinam antè scripta sunt.* Rom. 15. *Rei mihi nullius sum conscius, sed non per hoc justificatus sum.* 1. Cor. 4. *Pax DEI quæ superat omnem intellectum, præsidio erit cordibus vestris.* Philip. 4. *Pater Abba. Quoniam estis filii, emisit Deus Spiritum filii in corda vestra, clamantem Abba Pater.* Galat. 4.

Corpora vestra hostiam vivam sistite. Rom. 12. *Gaudentes spe: Gaudete cum gaudentibus.* Rom. 12. *Ultio mihi est: ego rependam, dicit Dominus,* Rom. 12. *Summa Legis dilectio.* Rom. 13. *Patri gratias agentes facite in nomine Jesu, quicquid egeritis sermone aut facto.* Colos. 3.

II. Decas

^a *Contundo corpus meum & in servitatem redigam, ne quo modo, quum aliis prædicarim, ipse rejectaneus sim.* 1. Cor. 9. ^b *Plagas quinquies accepi, quadragenas, dicit Apostolus* 2. Cor. 11. *Dilectio non invidet, non agit indecorè, gratulatur veritati &c.* 1. Cor. 13. *Dextra & sinistra arma justitiæ,* 2. Cor. 6. *Voluntas Dei est sanctificatio vestri,* 1. Thess. 4. ^a *vel ex petra spiritali bibebant,* 1. Cor. 10. ^b *vel Satan Angelus colaphis me cædit,* 1. Cor. 12.

Nunc lux estis in Domino: eratis olim tenebræ, Ephes. 5. *Agar ex monte Sina generans prolem*

^ad servitutum, Gal. 4. *Si cinis juvenæ aspergens inquinatos sanctificat ad carnis puritatem: quanto magis sanguis Christi emundabit conscientiam vestram à mortuis operibus.* Heb. 9. *Omne genu cælestium & terrestrium & subterraneorum flectet se ad nomen Jesu.* Philip. 2. *Vetus fermentum expurgate, ut sitis nova massa.* 1. Cor. 5.

III. Decas.

Nostra fides est victoria, quæ vincit mundum. 1. Joh. 5. *Ut oves errantes eratis, sed nunc convertistis vos ad pastorem & curatorem animarum vestrarum.* 1. Pet. 2. *Prævis dominis subditi estote.* 1. Pet. 2. *Donatio omnis bona est à Patre luminum.* Jacob. 1. *Sermo non audiendus tantum, sed & præstandus.* Jacob. 1.

Obtegit charitas multitudinem peccatorum. 1. Pet. 4. *Ut flatus violentus exstitit sonitus è cælo.* Act. 2. *Quis prior dedit Deo? & reddetur ei.* Rom. 11. *Ipsè prior nos dilexit.* 1. Joh. 4. *Per hoc novimus charitatem Dei, quòd ille animam suam pro nobis posuit.* 1. Joh. 3.

IV. Decas.

Ut leo rugiens obambulat Diabolus, quærens quem devoret. 1. Pet. 5. *Suspirat creatura subjecta vanitati.* Rom. 8. *Fraternâ charitate præditi estote.* 1. Pet. 3. *Lotio baptismi symbolum mortis, ac resurrectionis nostræ cum Christo.* Rom. 6. *Membra vestra nunc sistite serva justitiæ ad sanctimoniam.* Rom. 6.

Non

Non carni debitores sumus. Rom. 8. *Sedit* populus ad edendum & bibendum, & surrexerunt ad ludendum. 1. Cor. 10. *Muta* ad idola abripiébimini. 1. Cor. 12. *Sepulta* caro Christi secundum scripturas. 1. Cor. 15. *Novi* federis ministri non litteræ, sed spiritus. 2. Cor. 3.

V. Decas.

Lex ordinata per Angelos, per manum inter-nuncii. Gal. 3. *Carnis* opera. Gal. 5. *De carne* mentent interitum, qui seminant carni suæ. Gal. 6. *In* cordibus vestris inhabitat Christus per fidem. Eph. 3. *Unus* Deus & pater omnium. Eph. 4.

Fidus est Deus, per quem vocati estis in com-munionem filii ipsius. 1. Cor. 1. *Deposito* mendacio loquimini veritatem. Eph. 4. *Psallite* in corde vestro Domino. Eph. 5. *Lucta* nobis est non adver-sus sanguinem & carnem, sed adversus imperia. Eph. 6. *Precor* ut charitas vestra adhuc magis ac-magis redūdet in omni cognitione & sensu. Phil. 1.

Cives cælorum nos gerimus. Philip. 3. *Ad* for-tem sanctorum in luce participādam idoneos nos fecit pater. Colof. 1. *Qui* spem non habent, eorum more ne doleatis. 1. Thes. 4. *Ignis* flammante ul-tionem infliget Dominus iis, qui Deum non no-verunt, neque auscultant Evangelio Domini no-stri Jesu Christi. 2. Thes. 1. *Peribunt* igni cælum & terra. 2. Pet. 3.

Specialis designatio textuum ex Epistolis, supra
addita est, ad textus ex Evangelicis historiis.

FINIS.

SERMO CHRISTI INHABITET IN
VOBIS COPIOSE CUM OMNI SAPI-
ENTIA. Colof. 3. 16.

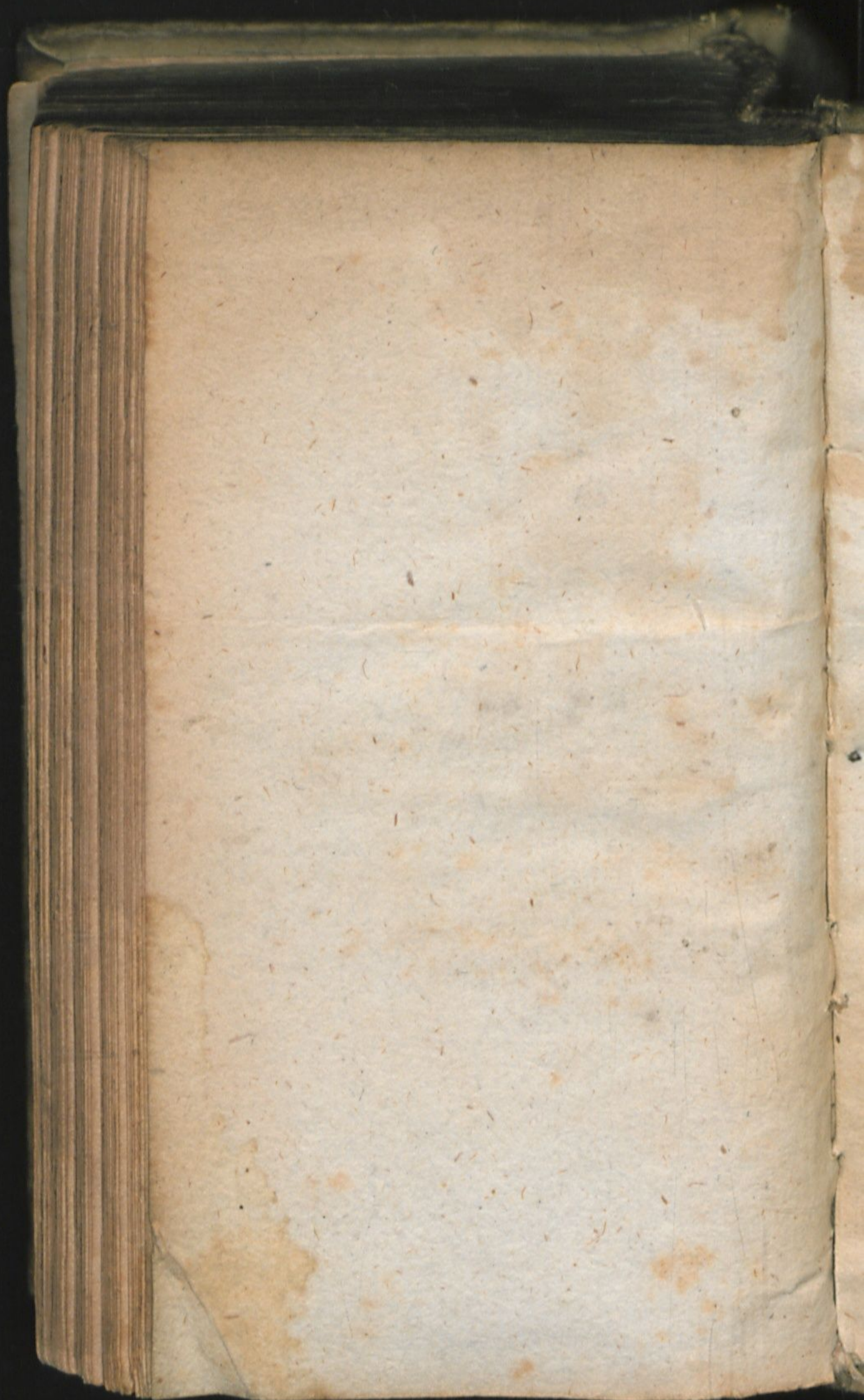
ora
N
I-

№ 2774

ULB Halle

3

007 375 875

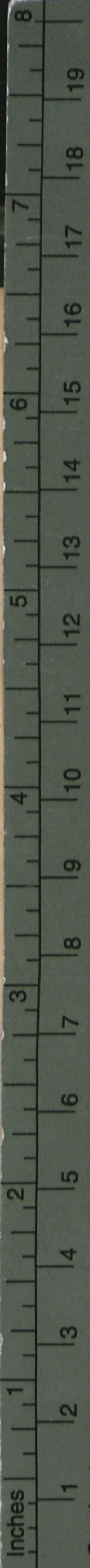
5b

VORZ

MC

B.I.G.

Farbkarte #13

32

MEMORIALE BIBLICUM;
 HOC EST,
 VERSUS IN SINGULOS VETERIS ET
 NOVI TESTAMENTI LIBROS
 Canonicos; ita contexti, ut in singulis hexa-
 metris quinq; , & singulis pentametris toti-
 dem, ac ita singulis distichis decem capita
 (ubi nempe ad eum numerum liber aliquis
 in Bibliis extenditur) ordine quàm breuissi-
 mè, ad memoriam juventutis fulcien-
 dam & sublevandam, com-
 prendantur:
 Studio
 MATTHIÆ MARTINII FREI-
 ENHAGENSIS.
Editio altera, priore limatior.

Herbornæ Nassoviorum. 1608.